

Foto: Melita Marič

Za skupno dobro

Prenovljen trg pred stolnico sv. Nikolaja je še ena izmed zadnjih novosti podobe Murske Sobotе. Nedaleč stran v središču mesta že potekajo gradbena dela za nov, sodoben trgovski center.

Pogumno v svet znanja

Poletje v Murski Soboti

Od vaških igrišč do Londona

MED KMETIJSKIM SEJOM AGRA sta kmetijo Meolic v Bakovcih obiskala kmetijski minister dr. Jože Podgoršek in državni sekretar mag. Aleš Irgolič. Na znani prašičerejski kmetiji, kjer za pujske redijo 120 plemenskih svinj in na leto v zaključenem krogu spajajo okrog 2500 prašičev, sta si ogledala 0,8 milijona evrov vredno investicijo iz razpisa Programa razvoja podeželja za prašičerejo (širitev hlevov za pitance, nova gnojna jama, ureditev skladišča za krmo, postavitev 50-tonske mostne tehtnice ter nakup kmetijske mehanizacije za zmanjšanje emisij amonijaka v ozračje). Kot je povedal nosilec kmetijske dejavnosti Danilo Meolic, so nove investicije prispevek k povečanju deleža slovenskih prašičev in tako čim prejšnjemu zagonu sheme izbrane kakovosti za prašičerejo. Minister je dodal, da se je z veseljem odzval vabilu k ogledu tega primera dobre prakse, ki sledi dogovorom in ciljem za dvig samooskrbe s prašičjim mesom. | Geza Grabar

V ZAČETKU POLETJA je v prestolnici zaživel Klub Prekmurcev v Ljubljani, ki povezuje in združuje ljudi prekmurskih korenin, ki bivajo v Ljubljani in njeni okolici, ter tiste, ki do Prekmurja gojijo posebno naklonjenost. Člani si prizadevajo za povezovanje Prekmurcev izven regije, izmenjavo znanj in izkušenj med člani kluba in širše, ohranjanje prekmurskega jezika, kulture in vrednot, promocijo Prekmurja v širšem slovenskem in mednarodnem prostoru ter za združevanje moči za razvoj Prekmurja. Predsednica kluba je postala Maja Benko, podpredsednik je Karel Lipič, generalni sekretar je Tibor Vöröš. Med prvimi aktivnostmi kluba bo organizacija družabnih dogodkov, da bi se Prekmurci, ki živijo v Ljubljani in njeni okolici, bolje spoznali. | Ksenija Glažar, foto: arhiv Kluba Prekmurcev v Ljubljani

PRI LOVSKEM DOMU Lovske družine Bakovci-Lipovci v Müzgh pri Bakovcih je sveto mašo, ki so se je udeležili verniki bakovske in sosednjih župnij, daroval rojak duhovnik Robert Smodiš. Poudaril je pomen prevoznih sredstev pri premagovanju poti. Po maši je opravil blagoslov vozil in voznikov. Vsak voznik je v spomin na blagoslov prejel simbolično nalepko z napisom, naj bodo vozniki na poti varni. Nabirko od blagoslova so namenili za dobre namene, in sicer za slovenske misijonarje, ki delujejo po svetu. | Geza Grabar

NA STRELIŠČU na glinaste golobe pri lovskem domu Lovske družine Murska Sobota pri Budinskem mlinu v Rakičanu je v organizaciji Zveze lovskih družin Prekmurje potekalo izbirno lovsko tekmovanje zveze. V treh starostnih skupinah se ga je udeležilo 61 strelcev iz šestnajstih lovskih družin. Pomerili so se v dveh disciplinah, in sicer v streljanju na glinaste golobe (lovski stav) in streljanju z malokalibrsko puško. V streljanju na glinaste golobe so bili ekipno najboljši lovci iz lovskih družin Križevci v Prekmurju, Bakovci in Pečarovci, z malokalibrsko puško in v kombinaciji pa lovci iz Križevcev v Prekmurju, Tišine in Petišovcev. | Geza Grabar

RIBIŠKA DRUŽINA MURSKA SOBOTA si prizadeva, da bi v svoje vrste pridobili čim več mladih ribičev, ki imajo veselje do ribolova. Zato so ob Ledavskem jezeru v Krašcih na Goričkem že tretjič zapored pripravili enodnevni mladinski tabor ribolova. Udeležilo se ga je sedemnajst mladih ribičev, starih od šest do petnajst let, trinajst mentorjev pa je bilo zadolženih, da je delo v taboru potekalo po zastavljenem programu in da so mladi usvojili kar največ osnov iz sveta ribištva. Preden se je tabor začel, sta zbrane nagovorila predsednik murskosoboške ribiške družine Aleš Horvat in vodja mladinskega tabora Gregor Križman. Mladi ribolovne opreme niso potrebovali, saj so zanje poskrbeli mentorji. | Geza Grabar

NA VARAŽDINSKI MESTNI TRŽNICI se je predstavila Mestna občina Murska Sobota, in sicer v okviru predstavitve projekta in novega turističnega produkta Mura Raba Tour, ki temelji na štirih različnih tematskih programih (konjeništvu, vodni turizmu, kulturni turizmu in pohodništvu). Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je mimoidočim predstavil destinacijo ter jih navdušil s »falajčki« prekmurske gibanice. Na dogodku, ki je bil obogaten s pomursko glasbo, domačimi dobrotami in kuhanjem bograča, so se predstavili tudi ZOT Dobrovnik, KUD Goričko in Künštne Preleki. | Natalija Kreft

Vodnik po verskem in narodnostnem polju

MELITA MARIČ

V Murski Soboti so blagoslovili trg pred stolnico sv. Nikolaja in kip sv. Nikolaja.

Arheološka izkopavanja so potrdila, da je kraj ob stolnici najstarejši zgodovinski prostor Murske Sobotice.

Prvo nedeljo v septembru sta v murskosoboški stolni cerkvi potekala sveta maša ob petnajstletnici škofije, trideseti obletnici samostojnosti Republike Slovenije in 102. obletnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom ter blagoslov kipa sv. Nikolaja in obnovljenega trga pred stolnico. Slovesnost se je začela z blagoslovom kipa sv. Nikolaja, ki stoji v krožišču, in se nadaljevala s procesijo do trga pred stolnico, kjer so blagoslovili trg. Sledila je maša v stolnici, ki jo je daroval apostolski nuncij v Republiki Sloveniji nj. eksc. msgr. dr. Jean-Marie Speich ob somaševanju nadškofov msgr. Alojzija Cvikla, msgr. dr. Marjana Turnška ter škofov msgr. dr. Stanislava Lipovška in msgr. dr. Petra Štumpfa ter duhovnikov iz murskosoboške škofije in od drugod. Slavja so se med drugim udeležili škof evangeličanske cerkve v Sloveniji mag. Leon Novak in predstavnik binkošne skupnosti v Sloveniji ter drugi visoki predstavniki političnega, kulturnega in družbenega življenja.

Obnovljen trg pred stolnico sv. Nikolaja

Škof ordinarij dr. Peter Štumpf ob obnovi trga pravi, da obnova nakazuje povezanost pomurske pokrajine s tem svetiščem. »Oboje, trg in cerkev, nas spominja na izrazito arhaičnost tega prostora ter njegovo versko in narodnostno služnost in pomen za zavedanje o identiteti pomurskih ljudi tudi za prihodnost.« Trg je bil obnovljen po načrtih arhitektov Simone in Blaža Jereba ter nakazuje povezanost pokrajine

s tem svetiščem. Izvedena so bila dela prve faze. Trg je zasnovan minimalistično, upoštevajoč danosti in semantiko prostora. Deli se na osrednji in obodni del, ki prehaja v zeleno zaledje. »Obnovljen trg pred stolnico je zato zasnovan kot prostor, ki sporoča, da je v cerkvi mogoče prejeti sedem zakramentov, ki pomenijo vidno znamenje delovanja nevidnega Boga v dušah ljudi. Zasnova trga je kot vodnik po verskem in narodnostnem polju skozi zgodovino katoliškega slovenstva ob Muri. Vse se začne s svetima bratoma Cirilom in Metod, zato je postavitve njunih kipov v bronu ob pristopu na trg predvidena v bližnji prihodnosti. Sveta brata sta namreč med nami starodavna klicarja Božjega gostoljubja s slovensko besedo. Pergament v rokah sv. Cirila, na katerem bo v glagolici pisalo Slovo ali Beseda, nas bo opogumljal, naj vstopimo v cer-

kev sv. Nikolaja ter se okrepimo s sveto evharistijo in Božjo besedo v domačem jeziku,« pojasni škof.

Kip sv. Nikolaja

Kip sv. Nikolaja v krožišču, ki ga je zasnoval akademski kipar dr. Marjan Drev, pomeni figuralko, ki sporoča, da je Murska Sobota mesto evropskega pomena, z izrazito zaznamovanostjo rimske antike, ki pa je ta prostor nato prepustila krščanski zlahtnosti s katoliškim in evangeličanskim značajem. »Ker smo v Pomurju močno zaznamovani z gostoljubjem, je drža podobe sv. Nikolaja docela v sinhroniji s to značilnostjo in zato prišleke velikodušno sprejema v mestu. Pri tem z desnico nakazuje smer k stolnici, kjer je doma Oče vsakega gostoljubja, dobri Bog in Stvarnik vseh ljudi in dobrin,« še pojasnjuje Štumpf.

»Tukaj so nekoč pred nami bili in tukaj smo zdaj mi in tudi za nami bodo.« To je skupno sporočilo obnovljenega trga.

Za še bolj zeleno občino!

Jutri se začne Evropski teden mobilnosti. Pobudi, ki poziva k trajni spremembi potovalnih navad in nas vabi, naj namesto avtomobila za pot v službo, šolo ali trgovino raje izberemo katerega izmed bolj trajnostnih načinov mobilnosti, se na mestni občini letos pridružujemo že dvajseti.

Na mestni občini si nenehno prizadevamo za izboljšanje trajnostne mobilnosti, posamezne oblike so podrobneje predstavljene tudi v tej številki časopisa. Leta 2017 smo sprejeli strateški dokument Celostna prometna strategija, da bi zagotovili visoko raven prometne varnosti ter zmanjšali število prometnih nesreč in njihove posledice, zmanjšali odvisnost od avtomobilov ter povečali delež okolju prijaznih načinov potovanja. Med pomembnejše aktivnosti pri izvajanju prometne strategije spadata tudi vzpostavitev in ureditev kakovostnih kolesarskih povezav, ki bistveno prispevajo k varovanju okolja. Motoriziran promet zelo onesnažuje zrak, povzroča hrup, zaradi pomanjkanja gibanja se soočamo z vse večjimi zdravstvenimi težavami.

Ureditve mesta in še zlasti mestnega središča, ki za zmeraj spreminja svojo podobo ter postaja pešcem, kolesarjem ter gibalno oviranim prijazno mesto, se lotevamo premišljeno, osnovno vodilo pri načrtovanju prenov pa je izboljšanje infrastrukture za večjo uporabo trajnostnih oblik mobilnosti za prebivalce in obiskovalce mesta. S prenovno mestnih ulic pridobivamo kakovostne in udobne kolesarske površine ter površine za pešce, hkrati pa obnavljamo cestišča in preostalo dotrajano infrastrukturo za boljše oskrbo in varnejši promet.

Tako smo v celoti obnovili Kroško in južni del Slovenske ulice ter ulice: Štefana Kuzmiča, Prešernovo, Kopitarjevo, Tomšičevo, Zvezno, Lendavsko, Grajsko, Ciril Metodovo ter Kocljevo. Ob tem smo uredili skoraj šest kilometrov kolesarskih povezav, 3,6 kilometra pločnikov in tri krožišča, umestili 131 kosov urbane opreme, namestili postajališče za kolesa, uredili polnilnico za električne avtomobile ter postajo za izposajo koles Soboški biciklin s polnilnico električnih koles. Ob tem ne smemo pozabiti na ozelenitve javnih površin, kjer smo v minulih dveh letih samo v mestu zasadili okrog tristo novih dreves, do konca tega leta pa bomo na severni strani Ulice Štefana Kovača nadomestili drevored z okrog petdesetimi mladimi drevesi kroglastega javorja.

Skupna vrednost vseh investicij v infrastrukturo za spodbujanje trajnostne mobilnosti je od leta 2018 do danes znašala skoraj šest milijonov evrov, od tega je bilo 3,8 milijona evropskih in državnih sredstev. Podatki bodo ob zaključku finančne perspektive še višji, saj z deli pospešeno nadaljujemo. Ta teden se je začela celovita prenova Ulice Staneta Rozmana, ki ji bosta sledili še Ulica arhitekta Novaka in Slomškova ulica. Vse za kakovostnejše in bolj zdravo življenje občanov in občanov ter čistejše okolje za generacije, ki prihajajo! Vabim vas, da se tudi vi pridružite pobudi Evropskega tedna mobilnosti in avtomobil večkrat pustite doma. Do mesta se sprehodite peš, zapeljite se s kolesom ali Sobočancem. Ob tem boste imeli več časa za opazovanje pozitivnih sprememb v mestu: čudovito obnovljenega trga pred stolno cerkvijo, začetka prenove na območju nekdanjega Potrošnika ter nove ponudbe, pestrega dogajanja in zelenih dreves na Slovenski ulici. Zagotovo boste ob tem srečali znanca in pokramljali. Ob tem boste pripevali k boljšemu zraku in se še bolje počutili!

Živimo bolj zdravo, izbirajmo trajnostne oblike prevoza!

Vaš župan,

dr. Aleksander Jevšek

Odgovori na vprašanja in pobude mestnih svetnikov (19. redna seja)

Objavljamo odgovore na vprašanja in pobude, ki so jih člani mestnega sveta imeli na 19. redni seji mestnega sveta, ki je bila 1. julija 2021.

NIVES CAJNKO:

Krajani Panonske ulice v Bakovcih opozarjajo na prehitro vožnjo oziroma prometne kršitve na tej ulici, zato prosijo za nujne ustrezne ukrepe.

Odgovor mestne uprave:

Panonska ulica v Bakovcih spada med lokacije, kjer redno izvajajo meritve hitrosti (po razpoložljivih možnostih). Na podlagi predloga občanov bo pristojna služba mestne uprave preverila stanje na terenu, da bi pripravili dodatne ukrepe za upoštevanje hitrostne omejitve v naselju.

Občani opozarjajo na kolone ljudi, ki čakajo pred lekarno na Kocljevi ulici. Vrsta nastaja, ker je lahko v lekarni le en uporabnik. Ker je zunaj vroče in ni nikjer sence, meni, da si uporabniki lekarniških storitev zaslužijo senco, vodo in morebiti klop.

Odgovor javnega zavoda Pomurske lekarne Murska Sobota:

Pomurskim lekarnam je bil dne 14. julija 2021 poslan vljudnostni dopis s pobudo svetnice glede čakajočih vrst pred lekarno in predlogom, naj poskušajo v okviru svojih zmožnosti nekaj urediti. Pomurske lekarne so se na dopis mestne uprave odzvale z dopisom z dne 2. avgusta 2021, v katerem navajajo, da so s pojavom pandemije SARS-CoV-2 nastale izredne razmere svetovnih razsežnosti. S sprejemom številnih ukrepov na nacionalni ravni za zmanjševanje širjenja bolezni se je tudi močno poseglo v kakovost izvajanja lekarniških storitev. V Pomurskih lekarnah so v teh izrednih razmerah uspevali v izvajanju poslanstva, ki je v zagotavljanju varne, zanesljive, učinkovite in nemotene preskrbe z zdravili. Z izrednimi napor in dodatno prilagoditvijo delovnih procesov so med epidemijo uspevali nuditi vso strokovno podporo. Nemoteno je potekala preskrba pacientov s kroničnimi obolenji in tudi z drugimi zdravstvenimi težavami, enako velja za strokovno podporo in pomoč organizacijam v lokalni skupnosti. Med epidemijo so vse enote Pomurskih lekarn zagotavljale dostopnost vseh lekarniških storitev. Nadalje navajajo, da je skrb za dobrobit in dobro počutje obiskovalcev lekarn venomer njihova najvišja prioriteta. Tudi sami so v centralni lekarni na Kocljevi ulici zaznavali, da zaradi izrednih razmer občasno nastaja čakalna vrsta, vendar so za obvladovanje in preprečevanje covida-19 morali sprejete na-

cionalne ukrepe dosledno upoštevati. Zelo dobro se zavedajo razmer na javnih površinah. Ob tem navajajo, da so se ljudje obnašali zelo odgovorno, saj so se kljub že odpravljenim omejitvam ukrepov samovoljno odločili, da raje počakajo pred lekarno; tako so vzdrževali razdaljo in varovali svoje zdravje. Že več let se trudijo, da bi v centralni lekarni zagotovili čakalnico, ki bi ob vseh vremenskih nevšečnostih nudila udobno zavetje obiskovalcem. Nadstrešnica služi kot streha nad glavo in senca v popoldanskem času, vendar nikakor ne more zagotoviti vsakdanjih potreb. V okviru načrtovane celostne prenove objekta Kocljeva 2, ki vključuje dograditev dvigala in lekarniško čakalnico, kljub zagotovljenim sredstvom projekt do danes ni napredoval. Dodajajo še, da je pobudnik in nosilec investicije občinsko komunalno podjetje, ki trenutno pričakuje vsa potrebna soglasja za začetek realizacije s strani Mestne občine Murska Sobota in pridobitev stavbne pravice.

Odgovor mestne uprave:

Mestna uprava je od javnega podjetja Komunala v lanskem letu prejela vlogo za ustanovitev stavbne pravice za izvedbo rekonstrukcije objekta na Kocljevi ulici 2, v okviru katere je predvidena gradnja dvigala s potrebnim predprostorom (vetrolomom) in poslovnih prostorov lekarne. Iz priloženih načrtov izhaja, da gre za pritlično dozidavo poslovnih prostorov, ki zajema (zgolj) prostor za dežurno lekarno in prostor za vodjo enote, čakalnica za stranke oziroma uporabnike v projektni dokumentaciji ni izrecno navedena. Pogodba o stavbi ni pravici je bila podpisana že decembra lani in poslana v nadaljnje urejanje javnemu podjetju Komunala. Načrtovane investicije Mestna občina Murska Sobota nikakor ne ovira ter dejansko ves čas aktivno sodeluje pri odpravljanju ovir za izvedbo projekta in pridobivanju potrebnih dovoljenj ter soglasij. Navesti je še treba, da so investitorji navedene investicije etažni lastniki poslovno-stanovanjskega objekta, v imenu katerih javno podjetje Komunala, zgolj kot upravnik objekta, izvaja potrebne postopke.

VLASTA VEREN:

V imenu večjega števila občanov in v svojem imenu se je zahvalila za dogodke na Slovenski ulici. Bilo je prijetno in čudovito. Zlasti se je zahvalila za izvedbo operne noči, ki je bila vrhunec dogajanja. Zahvalila se je tudi, da se je na Trgu zmage vzpostavilo prvotno stanje in da tam ponovno svetijo luči.

Na koncu je še predstavila pobudo uporabnikov sprehajalne poti (zelene poti) po kanalu. Jav-

no podjetje Komunala in mestno občino prosijo, naj se izvede košnja kanala. Ne kanala kot celote, temveč samo sprehajalne poti, saj je trava že zelo visoka in se je nemogoče sprehajati (relacija od kroškega mosta prek pucanskega potoka od evropskega mosta naprej). V lanskem letu je bil na relaciji od Ulice Štefana Kovača do zapornic navožen gramoz in je pot urejena, zato košnja ni več potrebna.

Odgovor mestne uprave:

Pobuda je bila sporočena vzdrževalcu javnih površin javnemu podjetju Komunala, ki je košnjo kron nasipov že izvedel. Za vzdrževanje razbremenilnega kanala, vključno s košnjo kanala in nasipov, je sicer pristojna Direkcija RS za vode – Urad za upravljanje z vodami, Sektor območja Mure, vendar Mestna občina Murska Sobota vsako leto dodatno financira dve do tri košnje kron nasipov državnih vodotokov na območjih, kjer jih množično uporabljajo občani (sprehajanje, rekreacija). Tako sta bili v letošnjem letu izvedeni že dve košnji kron nasipov, ki jih je financirala Mestna občina Murska Sobota.

ANTON SLAVIC:

Izpostavil je urejanje novega parkirišča pri zdravstvenem domu. Kot opazuje, se zadeve na tem območju ne premaknejo nikamor, tudi ljudje so zelo nezadovoljni s počasnim urejanjem gradbišča. Dela tam potekajo že štirinajst dni, vendar se mu zdi, da je bilo v tem času premalo narejeno. Ritem dela je prepočasen in v tednu dni na gradbišču pločnika ob parku ni bilo nič narejeno. Ljudje, zlasti slabše gibljivi, že predolgo čakajo na ureditev novega parkirišča. Zato meni, da je treba nujno ukrepati, da bo novo parkirišče čim prej končano.

Odgovor mestne uprave:

Projekt Ureditev kolesarske poti – Grajska in Ciril Metodova izvaja na podlagi sklenjene gradbene pogodbe javno podjetje Komunala. Projekt se je izvajal po dveh ločenih projektnih dokumentacijah, posebej za izgradnjo kolesarske steze v Ciril Metodovi ulici ter posebej za ureditev parkirišč, kolesarske steze in pločnikov na Grajski ulici ob Zdravstvenem domu Murska Sobota. Med izvedbo se je pokazala potreba po ureditvi boljših prometno-tehničnih pogojev tudi v križišču Ciril Metodove in Kopališke ter s tem po razširitvi projekta, saj ta del v obstoječe projekte ni bil vključen. Dodatno je bilo treba del projektne dokumentacije uskladiti z zadnjimi spremembami državnih predpisov s področja prometa. Sočasno je nastala potreba po izvedbi daljše zaščite komunalnega voda, ki prav tako

poteka na lokaciji projekta, in se je to ugotovilo med izvedbo. Zaradi dodatnih ureditev je bilo treba nekoliko podaljšati rok izvedbe. Rok za dokončanje del in odpravo vseh ugotovljenih pomanjkljivosti na objektu je do 10. septembra 2021. Vseskozi smo si prizadevali za izvedbo del v najkrajšem času, stanovalcem, občanom in obiskovalcem pa se zahvaljujemo za strpnost in razumevanje v času gradnje.

Nadalje je povedal, da je pred mesecem dni opozoril na manjkajoča drevesa v drevoredu Evropske unije. In do zdaj ni bilo tam nič postorjeno. Prav tako je opozoril na sramotno podobo nepozidanega dela industrijske cone, kjer tudi ni bilo nič narejeno.

Odgovor mestne uprave:

Nadomestna drevesa (istovrstne lipe, sicer nekoliko manjše) bodo zasajena jeseni, ko bodo primernejši pogoji za zasaditev in ukoreninjenje sadik. V poletnih mesecih je namreč možnost ukoreninjenja sadik, še zlasti nekoliko večjih, precej manjša.

Pred časom je že povprašal, kako se premikajo zadeve pri pripravi in obravnavi zakona o regijah. Župan je takrat povedal, da je osebno aktiven na tem področju. Že pred časom je mestni svet zadolžil župana za ustanovitev strokovne komisije, ki bi se ukvarjala s tem zakonom; odgovora na vprašanje, ali je komisija ustanovljena, še ni prejel.

Bilo je povedano, da je treba do konca julija dati pripombe na zakon in da jih bodo obravnavali na seji mestnega sveta. Vendar jih še niso. Zato je k temu pozval vse svetnike in župane pomurskih občin. Meni, da nas brez ustanovitve pokrajin oziroma brez formalnega nastopa kot pokrajina čaka velika revščina. Imamo najmanj študentov na tisoč prebivalcev in najnižjo dodano vrednost, težavi sta staranje prebivalstva in premajhna ponudba za investitorje. Ker je občin 27, se o tem z ministrstvi ne more pogovarjati vsak župan posebej. Na tak način razvoja ne bo. Treba je narediti korake naprej, poskušati tudi neformalno, se povezovati in vabiti predstavnike države. Pokrajina mora dobiti pristojnosti nad resursi, ki jih ima, in tudi glede finančnih virov. Na koncu je predlagal, da se v okviru mestne občine organizira okrogla miza s predstavniki različnih strok, kjer bi se pogovarjali o tem, kaj vnesti v to zakonodajo, da bo omogočala razvoj Pomurja.

Odgovor župana:

Pojasnil je, da je član delovne skupine, ki se ukvarja s to zakonodajo, vendar so se aktivnosti ustavile na državni ravni.

Občine so imele tehtne pomisleke o zakonodaji, kot je bila predstavljena ter občinam in občinskim združenjem poslana v obravnavo. Pripravljenih je bilo več zakonov o organizaciji in razdelitvi regij, zataknilo pa se je pri istem delu kot že pred leti, in sicer pri številu regij. Kot župan največje občine v Pomurju želi, da ima celotna regija Pomurje vse trenutne občine. Ministrstvo za javno upravo, ki je zadolženo za lokalno samoupravo, se ni niti enkrat vključilo v aktivnosti, mnenja pa je, da celoten proces potrebuje stabilno vlado vsaj osem let. Zdaj je vmes prišlo predsedovanje EU in se je vse skupaj zamaknilo. Tudi državni svet, ki je bil promotor skupaj z občinami, je zaustavil aktivnosti na tem področju. Meni, da bodo po predsedovanju potekale priprave na volitve in se verjetno v državi o tej temi ne bodo pogovarjali. Stališče Združenja mestnih občin je, da če se ne bodo zadeve sistemsko uredile, je vsaj na nekaterih področjih treba zadeve premakniti na regije, da ne bo prihajalo do težav. Tako področje je umeščanje objektov v prostor, pri čimer je največ težav. Nekatere pristojnosti je treba z države prenesti na regije in z upravnih enot na občine.

ROMEO VARGA:

Izpostavil je problematiko delcev PM10. Epidemija je namreč zaustavila nekatere aktivnosti na tem področju. Podatki kažejo, da tema ni relevantna, saj so dobri zaradi nižjih obratov med epidemijo in se je situacija navidezno izboljšala. V letošnjem proračunu so predvidena finančna sredstva v višini približno 20.000,00 EUR, ki jih lahko zelo koristno uporabimo za to problematiko. Ob tem je spomnil na javno naročilo, ki je bilo izvedeno leta 2019. Takrat je zunanji izvajalec Center za zdravje in razvoj izdal zelo kakovosten dokument Akcijski načrt za zagotovitev čistejšega zraka zaradi delcev PM10 na območju mestne občine. Mnenja je, da dokument zelo kakovostno opisuje probleme ter daje enostavne in natančne ukrepe, kako bi lahko hitro in z majhnimi sredstvi izboljšali stanje na tem področju. Zato župana in mestno upravo poziva, da s temi aktivnostmi čim prej začnejo.

Odgovor mestne uprave:

Akcijski načrt za zagotavljanje čistejšega zraka zaradi delcev PM10 na območju naše občine je usklajen z drugimi strateškimi akti občine in povzema tudi večino ukrepov, ki so bili v njih sprejeti.

Del noveliranega odloka o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Murska Sobota, ki ga je v juniju 2020 potrdil mestni svet in sprejela vla-

da, je tudi program ukrepov, ki ga izvajata občina in država. Prav tako je program ukrepov sestavni del Lokalnega energetskega koncepta Mestne občine Murska Sobota, ki ga je mestni svet potrdil v marcu 2020 in ga je potrdilo tudi ministrstvo za infrastrukturo na direktoratu za energijo. Občina je sprejela tudi Celostno prometno strategijo, na podlagi katere izvaja številne projekte trajnostne mobilnosti z lastnimi in evropskimi sredstvi.

Ocenjujemo, da je skupni seštevek vloženih sredstev občine pri izvajanju ukrepov, ki vplivajo na kakovost zraka, s področja energije (OVE in URE), prometa ter drugih področij pribl. 3.000.000 EUR. Država je na območju naše občine s subvencijami Eko sklada za ukrepe, ki prav tako vplivajo na kakovost zraka, v zadnjih letih podelila pribl. 1.948.000 EUR spodbud. Občina bo nadalje izvajala ukrepe, kot so opredeljeni v naštetih strateških dokumentih, ter javnost ozaveščala in informirala o pomenu zdravega zraka.

Izpostavil je ureditev petih blokovskih naselij, ki so za-

sebna lastnina, ampak funkcionirajo kot javna. Gre za bistenven okolja v središču mesta, kjer poteka komunikacija ljudi (peš, z avtomobili ali kolesi). Vendar je to območje neurejeno. Zato poziva, da se temu problemu posvetimo celostno. Že pred časom je zaprosil, da bi izvedli celovito študijo, po kateri bi lahko implementacija sledila v naslednjih letih. Letos so v proračunu predvidena sredstva za ta namen. Po informacijah, ki jih ima, je v načrtih delavnica s študenti arhitekture z biotehniške fakultete. Vendar je mnenja, da bi lahko za ta sredstva najeli zunanega izvajalca, ki bi opravil razgovore s hišnimi sveti in stanovalci teh območjih ter izdelal študijo, ki bi pokazala, kam investirati v prihodnjem letu. Če bi to uredili še v letošnjem letu, bi lahko v naslednjem letu navedli konkretne številke za proračun in to izvedli. Na ta način bi se bistveno izboljšalo življenje stanovalcev teh blokov.

Odgovor mestne uprave:

V letošnjem letu bodo pripravljene idejne krajinsko-urbanistične zasnove, ki jih bodo up-

ravljavci večstanovanjskih blokov in tamkajšnji prebivalci dobili v pregled. Predvideno je, da bodo sklicana srečanja z načrtovalci, stanovalci, upravljavci in pobudniki v obliki delavnic oziroma okroglih miz. Z vključevanjem različnih uporabniških skupin se bodo oblikovali idejni predlogi za načrtovanje kakovostnega odprtega prostora. Mestna uprava bo lahko izvedla nekatere načrtovane ureditve na javnih površinah na podlagi zagotovljenih proračunskih sredstev. Poleg tega bodo posamezne rešitve kot primeri dobre prakse iz te idejne krajinsko-urbanistične zasnove povzete in prenesene tudi na druga podobna območja v mestu.

Predstavil je pobudo občana, in sicer gre za projekt, ki ga je izvedla Občina Beltinci in ki na določenih zaraščenih območjih, kjer se pojavlja biomasa, omogoča, da jo koristijo za kurjavo. Zaraščeno območje, kjer se za čiščenje plačuje, bi lahko socialno ogroženi počistili, si biomaso nato posušili in jo uporabljali za kurjavo. Zato

je predlagal, da bi vzpostavili sistem, da bi takšna območja lahko na ta način počistili in biomaso koristno uporabili. Ta območja bi lahko bila od Kroga do Mure. Strokovne službe bi morale predlog proučiti in pripraviti način za uresničitev. Gre za trojno korist: socialno ogroženi dobijo kurivo, območja so očiščena, boljši so socialno-psihološki rezultati: podoba kraja in občutek ljudi, da so lahko nekaj naredili zase.

Odgovor mestne uprave:

Mestna občina skupaj s Centrom za socialno delo individualno obravnava prošnje socialno ogroženih za pomoč pri dobavi kurjave in jim ob izkaznem upravičenem interesu tudi omogoča lažji način pridobitve drv. Na drugi strani pa kurjenje z neprimerno pripravljeno biomaso lahko pomeni onesnaževanje z delci PM10, zato se biomasa pretežno uporablja za vzdrževanje javnih poti.

BERNARDKA RUŽIČ:

Zastavila je vprašanje javnemu podjetju Komunala. Kakšni so kriteriji za košnjo območja ob kolesarski stezi? Kolesarska steza od Murske Sobote do Kroga je namreč zelo zaraščena (približno pol metra).

Odgovor mestne uprave:

Vse javne površine, tudi košnje bankin in brežin ob cestah in kolesarskih stezah, se vzdržujejo po programu vzdrževanja, ki je sestavni del pogodbe za vzdrževanje javnih površin kot gospodarske javne službe, ki ga izvaja javno podjetje Komunala. Po programu vzdrževanja se izvajajo tri košnje brežin in bankin ter četrti po potrebi (odvisno od rasti vegetacije). Košnja ob kolesarski stezi Murska Sobota-Krog je bila doslej opravljena že trikrat.

Expano jih je navdušil

UREDNIŠTVO

Velikokrat okrog sebe ne opazimo prijetnih stvari. Na to nas pogosto morajo opozoriti drugi.

Člani društva Namesto pike vejica so ob Expanu preživeli prijeten dan.

»V nedeljo smo se imeli zelo lepo. Okolica Expana je prevzela prav vse in nastale so resnično lepe fotografije za novo spletno stran in naš Facebook, ki nastajata ob projektu Za zdravje in veselje otrok s posebnimi potrebami,« strne misli Jožica Casar, predsednica društva Namesto pike vejica.

Prijetni občutki

»Hvala za vse in verjemite, da se bomo še vrnili, saj nam je vsem bilo zelo všeč. Tudi vreme nam je ustrezalo, bilo je sončno in prijetno toplo. Občini in županu se zahvaljujem za oprostitev plačila takse. Imeli smo se zelo lepo, s tem denarjem pa smo poskrbe-

li za prijetno osvežitev. Kot gesto hvaležnosti vam pošiljam fotografijo, ki smo jo poimenovali »To smo mi, vejice«. Zakaj ravno vejice? Ker na poti nikoli ne postavimo pike, temveč zgolj vejico ... in gremo naprej po zastavljeni poti, čeprav je včasih težka in s trnjem posuta.«

SOČNA VILICA 2021

Festival ulične kulinarike
v središču mesta
6. sezona

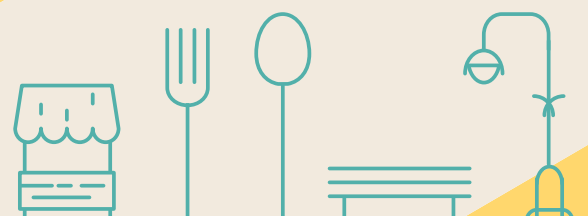
Slovenska ulica, Murska Sobota,
ob petkih od 11. do 20. ure

17. september

1. oktober

VILICA VABI

Sproščeno druženje ob hrani in glasbi.

CARE
4 CLIMATEREPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTORREPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

KAMPANJA ZA PROMOCIJO JAVNEGA POTNIŠKEGA PROMETA IN PREDSTAVITEV PREOSTALIH TRAJNOSTNIH OBLIK MOBILNOSTI V OKVIRU EVROPSKEGA TEDNA MOBILNOSTI 2021 V MESTNI OBČINI MURSKA SOBOTA

MESTNI LINIJSKI PREVOZ POTNIKOV – SOBOČANEC

Podoba javnega potniškega prevoza je med splošno javnostjo slaba, kar je treba z ustreznimi ozaveševalnimi in promocijskimi aktivnostmi spremeniti, če želimo obstoječo in morebitno dodatno prevozno ponudbo ter s tem potencial javnega potniškega prevoza bolje izkoristiti. V ta namen se izvaja promocijska kampanja o javnem potniškem prometu, s katero želimo **prebivalce spodbuditi k čim pogostejši rabi javnega potniškega prometa**.

Na območju Mestne občine Murska Sobota je vzpostavljen mestni prevoz potnikov SOBOČANEC, ki prevoz potnikov izvaja na dveh linijah, in sicer SOBOČANEC 1 in SOBOČANEC 2. Primestna linija Sobočanec 1 povezuje naselje Nemčavci s trgovskim centrom BTC in južnim delom mesta (Kroška ulica, Tomšičeva ulica, Trstenjakova ulica). Primestna linija Sobočanec 2 povezuje naselje Rakičan z mestom Murska Sobota in trgovskim centrom Maximus ter z naseljem Černelavci.

MESTNI LINIJI AVTOBUSA SOBOČANEC ZNOTRAJ MESTA MURSKA SOBOTA IN MEDKRAJEVNE LINIJE, KI POTEKAJO NA OBMOČJU MESTA, SO BREZPLAČNE ZA (vključno s postajališčem Rakičan Bolnica):

- občane Mestne občine Murska Sobota z veljavno vozovnico Sobočanec,
- dijake in študente z veljavno vozovnico Sobočanec ali z veljavno subvencionirano vozovnico IJPP za mestni promet v mestni občini,
- invalide, upokojene, vojne veterane in starejše od 65 let z veljavno brezplačno enotno vozovnico IJPP,
- otroke, ki se izobražujejo v osnovnih šolah v Mestni občini Murska Sobota, z veljavno letnoosnovnošolsko vozovnico za mestni promet,
- predšolske otroke.

Cena enkratne vozovnice za eno smer v prosti prodaji je 0,50 EUR. Cena mesečne vozovnice je 14,00 EUR. Obenem vas obveščamo, da lahko v brezstično kartico SOBOČANEC pridobite v vložišču mestne občine. Cena brezstične kartice Sobočanec je 11,71 EUR.

Mestna občina Murska Sobota prebivalcem in obiskovalcem ponuja omrežje kakovostnih kolesarskih povezav, ki se nenehno širijo tudi v naselja, odlične pogoje za hojo, privlačen javni primestni potniški promet in mestni potniški promet Sobočanec, sistem souporabe vozil Avant2Go, prevoze na klic Prostofer ter sistem souporabe koles Soboški biciklin. Načrtovanje mobilnosti je podrejeno uresničevanju vizije vzpostavljanja kakovostnejših trajnostnih prometnih površin, zlasti za pešce, kolesarje ter gibalno in senzorno ovirane, ter obenem vzpostavljanja kakovostnejšega življenjskega okolja.

Mestna občina Murska Sobota sofinancira tudi prevoze na območju mestne občine izven mesta Murska Sobota. Prevoz na teh linijah je z veljavno enotno vozovnico IJPP brezplačen za naslednje skupine:

- invalide, ■ upokojene, ■ vojne veterane, ■ starejše od 65 let.

Za preostale potnike je cena vozovnice odvisna od razdalje linije. Je pa cena enkratne vozovnice v eno smer za potnike z brezstično kartico Sobočanec cenejša za 50 %.

SOBOČANEC je tudi prijazen do invalidov in drugih gibalno oviranih oseb, saj se zavedamo, kako dragocena je samostojnost vseh posameznikov, še zlasti pri premagovanju ovir.

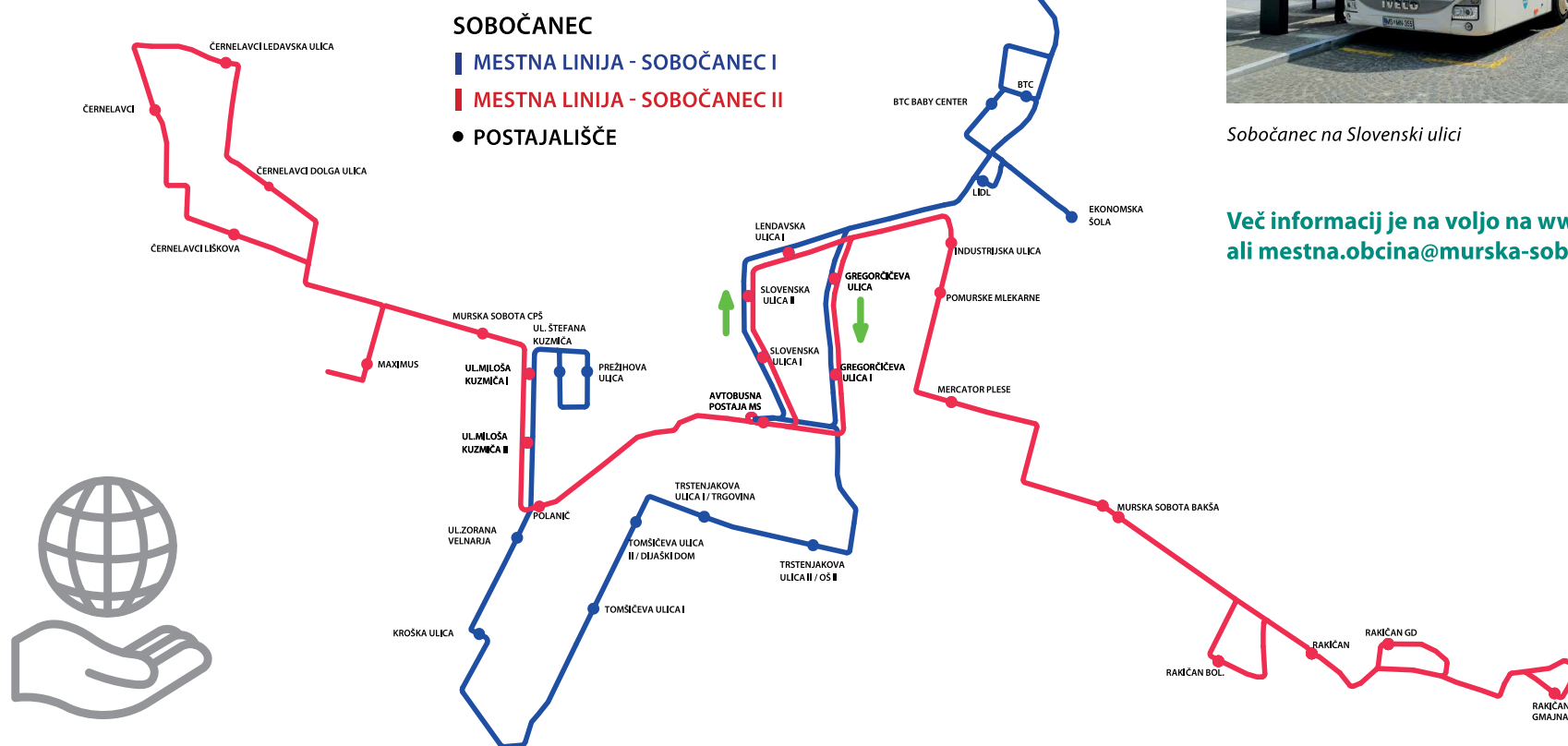
ZAKAJ IZBRATI SOBOČANCA OZIROMA JAVNI PREVOZ?

- Zdrava mobilnost posameznika je postala vrednota, ki jo vedno bolj postavljamo na prvo mesto.
- Javni prevoz je še vedno edina alternativa, ki zagotavlja učinkovito in enakopravno mobilnost za vse ob minimalnih neželenih stranskih učinkih.
- Potovanje s trajnostnimi načini mobilnosti, kot so hoja, kolo, avtobus in druga trajnostna prevozna sredstva, dobiva v družbi vedno večjo veljavo in je čedalje bolj priljubljeno.
- Vsakodnevna uporaba javnega prevoza ponuja že pozabljene prednosti, kot so druženje, počitek med potovanjem, priprava na sestanek ali izpit in varnost.
- Spodbuja nas h gibanju in druženju.
- Javni prevoz je cenejša in do okolja prijaznejša alternativa v primerjavi z lastništvom individualnega prevoznega sredstva.

Sobočanec na Slovenski ulici

Več informacij je na voljo na www.apms.si ali mestna.obcina@murska-sobota.si

SISTEM SOUPORABE KOLES SOBOŠKI BIKIKLIN

Soboški biciklin je okolju prijazen, zdrav in izjemno preprost način prevoza. **Sistem izposoje in vračila koles je na voljo 24 ur na dan in vse dni v tednu.** Z uporabo Soboškega biciklina boste lahko enostavno povezali različne oblike transporta po mestu in okolici. Uporabnik si lahko kolo izposodi na eni lokaciji in ga v sistem vrne na drugi. Namenjen je tako lokalnemu prebivalstvu kot turistom, saj jih spodbuja k pogostejši uporabi koles v mestnem in podeželskem območju, s tem pa zagotavlja trajnostni razvoj in izboljšuje stanje okolja. Izposoja in registracija v sistem potekata neposredno ob postajah na računalniškem terminalu, plačilo izposoje kolesa pa je elektronsko. Uporabnik lahko po opravljeni prijavi sistem uporablja vse dni v tednu, ob upoštevanju časovne omejitve 14 ur.

Na voljo sta dva paketa, in sicer letni najem za 15 evrov in dnevni najem za 5 evrov.

Več informacij je objavljenih na spletni strani www.soboskibiciklin.si

Kolesa sistema Soboški biciklin

PROSTOFER

KAJ JE SISTEM PROSTOFER IN KOMU JE NAMENJEN?

V občini je vzpostavljen sistem Prostofer, ki je oblika prevoza na klic za vse tiste, zlasti starejše, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov ter imajo nizke mesečne dohodke in tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. **Prostofer jim omogoča lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe ter brezplačne prevoze do javnih ustanov in trgovskih centrov.** Uporabnik, ki potrebuje prevoz, pokliče na brezplačno številko 080 10 10. V komunikacijskem centru nato zabeleži njegove podatke in lokacijo prevoza. Po prijavi prevoza klicni center obvesti prostovoljnega voznika o prevozu in to sporoči uporabniku, za katerega se opravi prevoz. Vozilo zagotavlja Mestna občina Murska Sobota, prav tako je poskrbljeno za zavarovanje voznika in sopotnikov.

Več informacij je na voljo na telefonski številki 080 10 10 vsak delavnik med 8.00 in 18.00.

Vozilo Prostofer

AVANT2GO

KAJ JE AVANT2GO?

Avant2Go je sistem souporabe električnih vozil (t. i. car sharing). Souporaba vozil je vrsta najema avtomobila. Od običajnega najema avtomobila se razlikuje v tem, da je ta sistem zasnovan tako, da je primeren tudi za ljudi, ki želijo avtomobile najeti za kratko obdobje (npr. nekaj ur). Druga razlika je v tem, da je souporaba bolj praktična, saj omogoča dostop do avtomobila kadarkoli, ne le med delovnim časom, ter da uporabnik za storitev plača le glede na uporabo vozila (cena električne energije je že všteta v ceno storitve).

KAKO POSTANEM UPORABNIK SISTEMA AVANT2GO?

Registrirate se lahko na spletni strani <https://avant2go.si/> ali v **mobilni aplikaciji Avant2Go**. Registracijo in plačilo lahko hitro in varno izvedete na spletni strani ali v mobilni aplikaciji s klikom na gumb »Postanite Avant2Go član«. Po izvedeni registraciji in plačilu se oglasite v njihovi poslovalnici na Slovenski ulici 45, kjer sklenete pogodbo.

Kot uporabnik storitve lahko brezplačno parkirate na posebej rezerviranih parkirnih mestih sistema souporabe vozil. Na območju Murske Sobote lahko parkirate na naslednjih lokacijah: Slovenska 15 (nasproti občine), Trg zmage 7 (pri banki), BTC Murska Sobota, Center Maximus in Expano.

Vozilo Avant2Go

PEŠAČENJE

Hoja je osnovni način gibanja v prostoru. S hojo se začnejo in končajo vse poti, ki jih opravimo z avtomobilom, javnim potniškim prometom in kolesom. Je pomembna komponenta aktivne mobilnosti ter z dvigom telesne dejavnosti prispeva k boljšemu zdravju ljudi in njihovim prihrankom za mobilnost. **Hoja prav tako ne povzroča negativnih vplivov na okolje in spada med najbolj trajnostne načine potovanja.** Opredelitev hoje kot enakopravnega načina potovanja v prostoru bomo dosegli le, če bomo infrastrukturo za pešce vzdrževali v dobrem stanju ter jo širili v povezano in enovito mrežo pešpoti. Prostor mora biti oblikovan na način, da ljudem omogoča srečevanje in druženje. Lep primer preureditve prostora v Mestni občini Murska Sobota je Slovenska ulica, saj so po njeni preureditvi že opazni pozitivni učinki (manj motoriziranega prometa, obujanje dejavnosti v središču mesta, prireditve, prostor je namenjen druženju itd.).

Prav tako je mesto Murska Sobota ugodno za pešačenje, saj so razdalje kratke. Od ožjega središča mesta lahko v petih minutah pripešamo do Cankarjeve ali Gregorčičeve ulice. V desetih minutah smo že lahko pri katerikoli osnovni šoli ali na železniški postaji, v petnajstih minutah smo pri gimnaziji ali v Fazaneriji.

PRIJAZNO VABLJENI

Prijazno vabljeni k aktivnostim, ki jih Mestna občina Murska Sobota pripravlja v okviru evropskega tedna mobilnosti od 16. do 22. septembra 2021. Program je objavljen na spletni strani Mestne občine Murska Sobota.

LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007) je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstvi Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta. E: info@care4climate.si W: www.care4climate.si

Pogumno v svet znanja

KSENIJA GLAŽAR

V Mestni občini Murska Sobota je letos prag šole prvič prestopilo 165 prvošolcev. Občina staršem prvošolcev pomaga z enkratno denarno pomočjo.

Prvega septembra je v mestni občini prvič v šolske klopi sedlo 165 učencev: 65 jih bo obiskovalo Osnovno šolo I, trideset Osnovno šolo II in osemnajst podružnično šolo v Krogu, trideset učencev Osnovno šolo III, šest Osnovno šolo Bakovci in šestnajst Osnovno šolo IV Murska Sobota. Čeprav je leto drugačno kot poprejšnja, so se šole potrudile in ob upoštevanju vseh varnostnih priporočil pripravile sprejem ter poskrbele za lep, prijeten in nepozaben prvi šolski dan. Župan Aleksander Jevšek se zaradi varnostnih priporočil v šolah sprejemov prvošolcev letos ni udeležil. Vsem prvošolcem kot tudi preostalim učencem in dijakom je zaželel prijeten prvi šolski dan, ki naj jim ostane v lepem spominu, ter da bi šolsko leto zaključili zdravi in v šolskih klopih, ob svojih vrstnikih. Prvošolci so v spomin na ta pomembni mejnik v življenju prejeli otroško monografijo »Murska Sobota je tudi moje mesto« z županovim posvetilom.

OŠ Bakovci

OŠ I Murska Sobota

OŠ II Murska Sobota

OŠ III Murska Sobota

Mestna občina Murska Sobota staršem prvošolcev letos že peto leto zapored pomaga z enkratno denarno pomočjo, ki letos znaša 209,92 evra. Vloga je objavljena na spletni strani Mestne občine Murska Sobota ali pa jo dobite v vložišču mestne občine.

V mestni občini je prvič v šolske klopi sedlo 165 učencev: 65 jih bo obiskovalo Osnovno šolo I, trideset Osnovno šolo II in osemnajst podružnično šolo v Krogu, trideset učencev Osnovno šolo III, šest Osnovno šolo Bakovci in šestnajst Osnovno šolo IV Murska Sobota.

UPRAVNI ODBOR Otroškega počitniškega doma Murska Sobota v Baški

na podlagi 12. in 13. člena statuta Otroškega počitniškega doma Murska Sobota v Baški

razpisuje delovno mesto RAVNATELJA (m/ž) Otroškega počitniškega doma Murska Sobota v Baški

Za ravnatelja je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima visoko strokovno izobrazbo družboslovne smeri,
- ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj na področju sociale ali družbenih dejavnosti.

K prijavi na razpis morajo kandidati priložiti naslednja dokazila o izpolnjevanju zgoraj navedenih pogojev:

- potrdilo o strokovni izobrazbi,
- življenjepis z motivacijskim pismom,
- dokazila o delovnih izkušnjah,
- potrdilo o nekaznovanju.

Izbrani kandidat bo med sezono (junij–september) opravljal delo na lokaciji Otroškega počitniškega doma v Baški. Za obdobje sezonskega dela bo sklenil podjemno pogodbo z zavodom Otroški počitniški dom Murska Sobota v Baški.

Kandidati pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev do 24. 9. 2021 v zaprti označeni ovojnici na naslov: Otroški počitniški dom Murska Sobota, pisarna Trg zmage 4, 9000 Murska Sobota, s pripisom: »razpis za ravnatelja – ne odpiraj«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najpozneje v 8 dneh po imenovanju. V besedilu javnega razpisa uporabljeni izrazi, napisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

Začetek del na Ulici Staneta Rozmana

KSENIJA GLAŽAR

Sočasno s celovito ureditvijo ulice bo križišče z Gregorčičevo ulico preurejeno v krožišče.

Avgusta sta župan Aleksander Jevšek in član uprave podjetja Pomgrad Boris Sapač podpisala pogodbo o izvajanju gradbenih del za celovito ureditev Ulice Staneta Rozmana. Dela bodo potekala na celotnem odseku ulice v dolžini 270 metrov, in sicer na od krožišča na Slovenski ulici (pri Zvezdi) do sedanjega križišča z Gregorčičevo ulico (pri Centru za starejše). Investicija obsega celovito ureditev ulice: izgradnjo kolesarskega pasu na cestišču, nove pločnike, obnovo cestišča, novo ureditev parkirišč na obeh straneh cestišča, obnovo javne razsvetljave, vodovoda in meteorne odvodnje z lokalnim ponikanjem, zasajena bodo drevesa in postavljena urbana oprema. Po celotni ulici bo izgrajen tudi doda-

ten kanalizacijski kolektor, s katerim občina pristopa k ukrepom za preprečevanje poplav ob naravnih ujmah. Sočasno bo križišče Ulice Staneta Rozmana z Gregorčičevo ulico preurejeno v trajno krožišče. S tem bodo, kot pravijo na mestni upravi, odpravili še eno črno točko v prometnem sistemu mesta. Celotna vrednost investicije ureditve ulice s kanalizacijskim kolektorjem ter omenjenim krožiščem znaša pribl. 1,2 milijona evrov. Dela, ki se izvajajo v okviru projekta Urejanje kolesarskih povezav – 1. faza, bodo sofinancirana iz mehanizma Celostnih teritorialnih naložb (CTN) za ukrepe trajnostne mobilnosti. Cilj je vzpostavitev kakovostnih kolesarskih povezav v mestni občini.

Izgradnja kolesarskih povezav v mestu

Projekt Urejanje kolesarskih povezav – 1. faza poleg izvedbe celovite ureditve Ulice Staneta Rozmana vključuje tudi izgradnjo drugih kolesarskih povezav v mestu do ožjega mestnega središča na Slovenski ulici z okolico v skupni dolžini 2,2 km. V lanskem letu so bile že izvedene ureditve na Lendavski in Zvezni ulici. V naslednjih dveh letih so predvidene podobne ureditve še na Gregorčičevi in Slomškovi ulici. V okviru projekta urejanja kolesarskih povezav bodo v drugi fazi sledile še ureditve na Ulici arhitekta Novaka. Vrednost projekta Urejanje kolesarskih povezav – 1. faza je ocenjena na 2,83 milijona evrov. V deležu 80 odstotkov upravičenih stroškov ga sofinancira Evropski

Gradbena dela na Ulici Staneta Rozmana bodo trajala predvidoma do maja prihodnje leto.

sklad za regionalni razvoj. Mestna občina Murska Sobota na območju projektov trajnostne mobilnosti sočasno ureja še komunalno in-

frastrukturo z izgradnjo dodatnih kanalizacijskih kolektorjev ter cestno infrastrukturo s preplastitvijo cest in urejanjem parkirišč.

Potrošnik je le še spomin

KSENIJA GLAŽAR

Trgovska družba Mercator začenja s pripravo terena za gradnjo novega objekta.

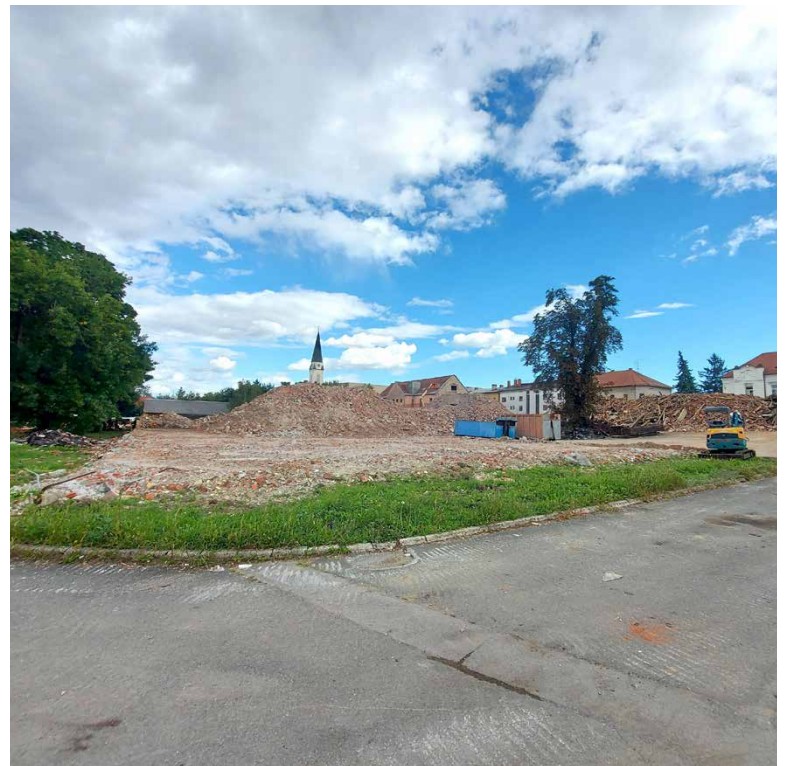
Trenutno na območju nekdanjega Potrošnika v Murski Soboti poteka rušenje, da bi, kot pravijo v družbi Mercator, sanirali in počistili stanje ter odstranili objekte. Pred začetkom glavnih del je treba še spremeniti podrobni prostorski načrt in urediti dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja. V družbi Mercator so načrte za gradnjo dolgo pričakovanega trgovskega centra v središču Murske Sobote predstavili lani poleti. Skupna površina Mercatorjevega trgovskega centra bo merila približno 4350 m², v tem sklopu pa je poleg parkirišča predvidena tudi ureditev zunanjih zelenih površin, površin za pešce in kolesarskih stez. V novem trgovskem

Na tem mestu bo predvidoma do leta 2023 stal sodoben trgovski center.

centru je predviden večji samopostrežni market s prodajno površino pribl. 2500 m², ki bo ponujal širok izbor živil in življenjskih

potrebščin. Ponudbo bo dopolnjeval sklop najemniških lokalov različnih velikosti v skupnem obsegu 925 m².

Skupna površina Mercatorjevega trgovskega centra bo merila približno 4350 m².

V novem trgovskem centru je predviden večji amopostrežni market s prodajno površino pribl. 2500 m².

Pri kroškem brodu kulinarične dobrote

NATALIJA KREFT

Kajak kanu klub Mura Krog je uvedel številne spremembe in novosti.

Vpomladnih mesecih so poskrbeli za varnost obiskovalcev ter ob reki Muri postavili novo leseno varnostno ograjo. Medtem so obnovili še en prostor in ga pripravili za kuhinjo. V juliju so se za sodelovanje dogo-

vorili z Gostilno Spirić iz Črnelavcev, ki vsako soboto in nedeljo skrbi za dodatno kulinarično ponudbo. Vsak vikend obiskovalci lahko pokusijo ribe na broderski način, ob tem je vedno na voljo tudi nekaj na žlico, npr. bograč, segedin in vampi.

Ponudba je dodatno obogatila priljubljeno izletniško točko v občini, njeni snovalci pa si želijo, da sezona traja čim dlje. Kulinarične dobrote bodo na voljo vsak vikend, če bo epidemiološka slika ugodna in bo obisk mogoč tudi v jesenskih dneh.

Gostilna Spirić vsako soboto in nedeljo skrbi za dodatno kulinarično ponudbo.

Novečasne namestitve za starejše

KSENIJA GLAŽAR

V Domu starejših Rakičan urejajo nove prostore začasne namestitve starejših oseb. S tem se odzivajo na težave pri institucionalnem varstvu.

Dom starejših Rakičan je bil lani uspešen s prijavo na razpisu ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je bil namenjen izvajanju dnevnih oblik varstva oziroma začasnih namestitev za starejše. V okviru pridobljenega projekta bodo v prostorih podstrešja matične enote v Rakičanu uredili osemnajst postelj začasne namestitve, s katerimi bodo reševali pereče težave pri namestitvi starejših oseb v institucionalno varstvo. Z novimi namestitvami odgovarjajo na težave svojcev, ko so starejše osebe odpuščene iz bolnišnice, ustrezne institucije pa polne. V domu pojasnjujejo, da si bodo po začasni lahko uredili trajno namestitev. Prav tako bodo nove kapacitete namenjene kriznim namestitvam in namestitvam ob odsotnosti sorodnikov, ko starejši ostanejo brez varstva. Skupna vrednost projekta je 1,358 milijona evrov, v znesku 717 tisoč evrov ga sofinancirata Evropski sklad za re-

gionalni razvoj in država, razliko pa zagotavlja Dom starejših Rakičan. Dela so se začela septembra in bodo trajala predvidoma do aprila prihodnje leto.

Nadaljevanje prenove matične enote v Rakičanu

Dom starejših Rakičan tako nadaljuje s prenovo matične enote v Rakičanu. Pred leti so uredili enoto za demenco in zunanji park, zdaj nadaljujejo s prenovo oziroma ureditvijo podstrešja. Prijavili so se tudi na razpis pristojnega ministrstva React-EU, saj želijo prenoviti celotno stavbo matične enote v Rakičanu. Vrednost obnove je ocenjena na 12,4 milijona evrov. Sobe želijo urediti po tehničnih normativih (eno- in dvoposteljne sobe z lastnimi kopalnicami in sanitarijami), prav tako želijo urediti nove prostore pralnice in družabne prostore ter zagotoviti čiste in nečiste poti po načelih, ki so jih spoznali med epidemijo.

Skupna vrednost projekta je 1,358 milijona evrov.

V začetku avgusta sta Zoran Hobljaj, direktor Doma starejših Rakičan, in Boris Sapač, član uprave podjetja Pomgrad, podpisala pogodbo o izvedbi gradbenih del v Domu starejših Rakičan.

Za zdravo srce

MELITA MARIČ

V okviru kampanje Nepopustljivo srce izvajajo številne aktivnosti ozaveščanja o srčnem popuščanju in opolnomočenja.

Center za zdravje in razvoj Murska Sobota je v okviru programa ozaveščanja o srčnem popuščanju in opolnomočenja, ki ga izvajajo skupaj s strokovnjaki Splošne bolnišnice Murska Sobota in ob podpori Mestne občine Murska Sobota, v prostorih Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota priredil dogodek, na katerem so predstavili literarna dela in razstavili ročna dela članov društev upokojencev iz Pomurja, ki so v času epidemije covida-19 nastajala na temo srca. Na dogodku so zbrane nagovorili murskosoboški župan dr. Aleksander Jevšek, direktor Splošne bolnišnice Murska Sobota prim. asist. Daniel Grabar ter direktor Centra za zdravje in razvoj Murska Sobota Peter Be-

znec. Vodja raziskovalne dejavnosti Splošne bolnišnice Murska Sobota doc. dr. Jerneja Farkaš Lainščak je predstavila vsebinski del projekta in cilje, ki jih želijo z izvedbo projektnih aktivnosti doseči.

Pester program

Robert Titan Felix je spregovoril o literarnem ustvarjanju, pesmih, proznih delih ter večplastnosti uporabe simbola srca v umetnosti, nekaj besed o ustvarjanju članov pomurskih društev upokojencev je spregovorila Vjolca Bertalanič, predsednica Pomurske pokrajinske zveze društev upokojencev Pomurja. Literarna dela so predstavile Irena Šrajner, Jelka Vrtnjak, Majda Klement, Ivanka Klopčič

V prostorih Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota so priredili dogodek, na katerem so predstavili literarna dela in razstavili ročna dela članov društev upokojencev iz Pomurja.

Casar in Olga Gutman iz Društva upokojencev Murska Sobota. Dogodek so popestrili ljudski pevci in godci Gomilički dégaši ter vokalno-instrumentalna skupina Cvetje v jeseni, ki deluje pod okriljem Društva upokojencev Tišina.

Center za zdravje in razvoj Murska Sobota dela pomembne premike v okviru programa ozaveščanja o srčnem popuščanju in opolnomočenja.

Najboljše, kar ponuja Pomurje

NATALIJA KREFT

Sobotne predstavitve izdelkov lokalnih ponudnikov v Expanu.

Regijski turistični in informacijski center Expano, ki ga vodi Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, s svojo trgovino z lokalnimi dobrotami in izdelki nudi priložnost številnim pomurskim ponudnikom, da se predstavijo in na eni točki prodajajo najboljše, kar ponuja Pomurje. Ob tem v Expanu ob sobotah, ko paviljon beleži največ obiskovalcev, že tretje leto potekajo posebne urice degustacij in predstavitev oziroma akcija »Dobavitelj se predstavlja«.

Osebna predstavitev

»Izbrani dobavitelji se predstavijo in na predstavitvi izdelke ponudijo obiskovalcem ter tako predstavijo svojo dejavnost, obči-

no, iz katere prihajajo, in ne nazadnje regijo. Izdelke prodajamo v trgovini, na ta način pa dobaviteljem omogočimo osebno predstavitev za obiskovalce,« pove Sara Köleš, turistična informatorka v regijskem turističnem in informacijskem centru. Prva predstavitev je bila v soboto, 26. oktobra 2019. Od takrat se je predstavilo 38 dobaviteljev oziroma ponudnikov. »Do konca septembra oziroma začetka oktobra bomo poskušali nadaljevati s predstavitvami, katerih organizacija je odvisna od številčnosti obiskovalcev. Predstavitve z degustacijo izvajamo ob upoštevanju najvišjih standardov za preprečitev širjenja novega koronavirusa. Tako to niso t. i. postrežne degustacije, temveč obiskovalcu izdelke postrežejo pred njim, v prtičku, kozarcu ali banjici.«

Na policah imajo več kot 1050 artiklov stotih različnih dobaviteljev iz 27 občin.

Upokojenci aktivni kljub epidemiji

GEZA GRABAR

Angela Novak začenja na čelu Društva upokojencev Murska Sobota že četrti mandat.

Koronski čas je bil razlog, da so v najštevilnejšem društvu v Mestni občini Murska Sobota, ki združuje skoraj 900 članov, letni zbor tudi letos združili z letnim piknikom, na volitvah na njem pa za nova štiri leta potrdili zaupanje dosedanjim predsednici. Ta ima med člani veliko podporo in je bila edina kandidatka. V letnem poročilu je nekoč dolgoletna ravnateljica OŠ III Murska Sobota povedala, da je Društvo upokojencev Murska Sobota v letu 2020 štelo 885 članov. Velike omejitve v gibanju in druženju so otežile delo tudi v njihovem društvu, a ne tako močno, kot bi si marsikdo predstavljal.

Deset področij delovanja, 12 sekcij

Delo po vsebinskih področjih in sekcijah je bilo zelo živahno. Že po tradiciji so bili v okviru komisije za kulturo in izobraževanje nadpovprečno aktivni člani likovne sekcije Mozaik, literati in ročni ustvarjalci del ter pevci v mešanem pevskem zboru Vladimir Močan. Omejeno je bilo edino izletništvo, v drugi polovici leta pa tudi družabno življenje. Pestro je bilo raz-

vejano delo več komisij za šport in rekreacijo, enako za letovanje. Prav pomanjkanje družabnih stikov je bilo razlog za izjemno delo komisije za socialno in zdravstveno varstvo, saj so lani opravili čez 1300 obiskov starejših na domu in čez 300 telefonskih klicev. Nudili so jim pomoč v obliki druženj, pogovorov, prevozov, pri nakupih, manjših hišnih opravilih itd. Prostovoljke so nekajkrat med najbolj ogrožene razdelile blizu sto prehrabnih paketov Rdečega križa in Karitasa. Prekomerno sta bili obremenjeni tudi skupina za samopomoč in društvena infotočka kot svetovalnica za starejše. V okviru društva deluje še komisija za stanovanjska vprašanja.

Društvo za vse

Ob vnovični izvolitvi za predsednico je Angela Novak povedala, da je njihovo društvo namenjeno vsem članom, zato se mora v njem najti in videti vsak izmed njih. Delo je razvejano in zelo bogato, zelo aktivni so tudi poverjeniki ali vodje različnih skupin in sekcij. Imena in kontaktne številke so zbrali v informacijski zloženki, ki jo društvo izdaja vsako

Občni zbor s piknikom v Nemčavcih.

leto in je na voljo med drugim na sedežu društva na Kocljevi ulici 4, v t. i. upokojenskem bloku v Murski Soboti. Prav zato se lahko vanj vključi vsakdo in s tem prispeva k obogatitvi njihovega dela. Kot je

dodala, si bo tudi v prihodnje prizadevala, da noben član in drugi starejši na območju delovanja društva ne bo pozabljen. Predsednikovanje takemu društvu je odgovorno, a s široko pomočjo vseh,

ki jim je namenjeno, tudi lepo, je še dodala. Po štirih letih se je precej spremenila tudi sestava upravnega odbora. Za podpredsednico društva je bila imenovana Anica Sapač.

Izvedli so mladinsko izmenjavo

MELITA MARIČ

Kar 44 mladih iz Slovenije, Litve, Romunije, Hrvaške, Nemčije, Madžarske in Estonije je kljub še vedno težavnim okoliščinam, povezanim s covidom-19, izvedlo mladinsko izmenjavo #JoinUs (program Erasmus+ Mladi v akciji).

V okviru desetdnevni aktivnosti so mladi na pobudo Društva kreativne mladine in projektnih partnerjev pripravili mladinsko izmenjavo z naslovom #JoinUs. V sklopu izmenjave so spoznavali pomen prostovoljstva in solidarnosti ter primere dobrih praks v boju proti diskriminaciji. Mladi so se seznanili s primeri dobrih praks v prostovoljstvu vsake države udeleženke in obiskali so romsko naselje Pušča, kjer so pripravili športne igre na prostem in obi-

skali romske otroke. Obiskali so tudi Dom starejših Rakičan, kjer so oskrbovancem pripravili krajši kulturni program s petjem, jih odpeljali na sprehod in v sodelovanju z RIS Dvorec Rakičan pripravili ustvarjalne delavnice. V Hiši Sadeži družbe Murska Sobota so spoznali medgeneracijsko sodelovanje, se preizkusili v pripravi kosila in ustvarjalni delavnici ter v pripravi zdravih prigrizkov iz domačih zelišč, uredili pa so še zeliščni vrt in postavili nova igrala za otroke. Mladi so s

Projekt je podprla tudi Mestna občina Murska Sobota.

pomočjo dveh slovenskih plesalcev pripravili flash mob, ki so ga izvedli v Murski Soboti. Obiskali so tudi Ljubljano in pripravili čistilno akcijo okrog Soboškega jezera ter uredili prostor na Slo-

venski ulici 44 (Medgeneracijsko središče za razvoj podjetništva in društvenih dejavnosti), kjer so izpostavili vse dosedanje nagrajence županovih priznanj naj prostovoljcem. Projekt sta v celoti

financirala program Erasmus+ Mladi v akciji in slovenska nacionalna agencija MOVIT. Projekt sta podprla tudi Mestna občina Murska Sobota in podjetje Lidl Slovenija.

Spodbujajo naravi prijazen turizem

MELITA MARIČ

V dvorcu Rakičan so predstavili hibridno e-kočijo in z njo povezane turistične produkte.

Kočija na električni pogon, predstavljena v RIS Dvorec Rakičan, je ena od treh hibridnih električnih kočij, ki so bile razvite v okviru čezmejnega programa sodelovanja med Slovenijo in Avstrijo. Kočije se razlikujejo po videzu in obliki ter tudi po številu potnikov, ki jih lahko sprejmejo. Električna kočija, ki je v lasti RIS Dvorec Rakičan, sprejme dvanajst oseb in omogoča dostop osebam na invalidskem vozičku. Vgrajen ima elektromotorni pogon s hranilnikom električne energije, kar konjem olajša vleko oziroma jih v nekaterih primerih lahko skoraj popolnoma razbremeni. Kot

so povedali ob predstavitvi, se tudi konji morajo navaditi na tako vleko, prav tako se morajo kočijaži seznaniti z upravljanjem sistema električne kočije. Kočijaž s posebno konzolo z zaslonom LCD spremlja in uravnava razporeditev obremenitve med konji in elektromotornim pogonom, kot to zahtevata teren ali teža tovora.

Kočijaške poti za e-kočije

Ker gredo trendi turizma v smer personaliziranih trajnostnih produktov in pristne izkušnje, projekt sloni na oblikovanju celovitega turističnega produkta,

ki temelji na dveh elementih kulturne dediščine, ki sta bistvena za obe regiji, to je na konjih in kočijah. V okviru projekta razvijajo več lokalnih in tudi čezmejnih tematskih kočijaških poti, ki bodo združevale naravno in kulturno dediščino, turistično ponud-

bo ter kulinariko. Obiskovalcem bodo s tem ponudili nepozabno in inovativno doživetje. S kočijo, ki jo vlečejo konji pasme frizijec, so že izvedli več testnih in promocijskih voženj. V projektu sodeluje pet projektnih partnerjev. Raziskovalno izobraževalno

središče Dvorec Rakičan je vodilni partner, Univerza v Mariboru, Europäisches Zentrum für Erneuerbare Energie Güssing, Energie Center Lipizzanerheimat in Tourismusverband Region Oberwart pa so projektni partnerji.

Vse kočije je mogoče prilagoditi za vožnjo v različnih letnih časih in vremenskih razmerah.

Kočijaž s posebno konzolo z zaslonom LCD spremlja in uravnava razporeditev obremenitve med konji in elektromotornim pogonom.

Expano to poletje rekordno obiskano

UREDNIŠTVO

Pred dobrima dvema letoma je Razvojni center Murska Sobota od Mestne občine Murska Sobota prevzel v upravljanje Regijski promocijski center Expano in s 13. aprilom 2019 so se odprla vrata obiskovalcem.

V teh dobrih dveh letih je bil deležen pozitivnih odzivov 45 tisoč obiskovalcev, ki so vstopili v interaktivni doživljajski park, obenem so prejeli priznanje Sejalec 2020 in se uspešno spopadali z izzivi epidemije.

V doživljajskem parku čez 10 tisoč obiskovalcev

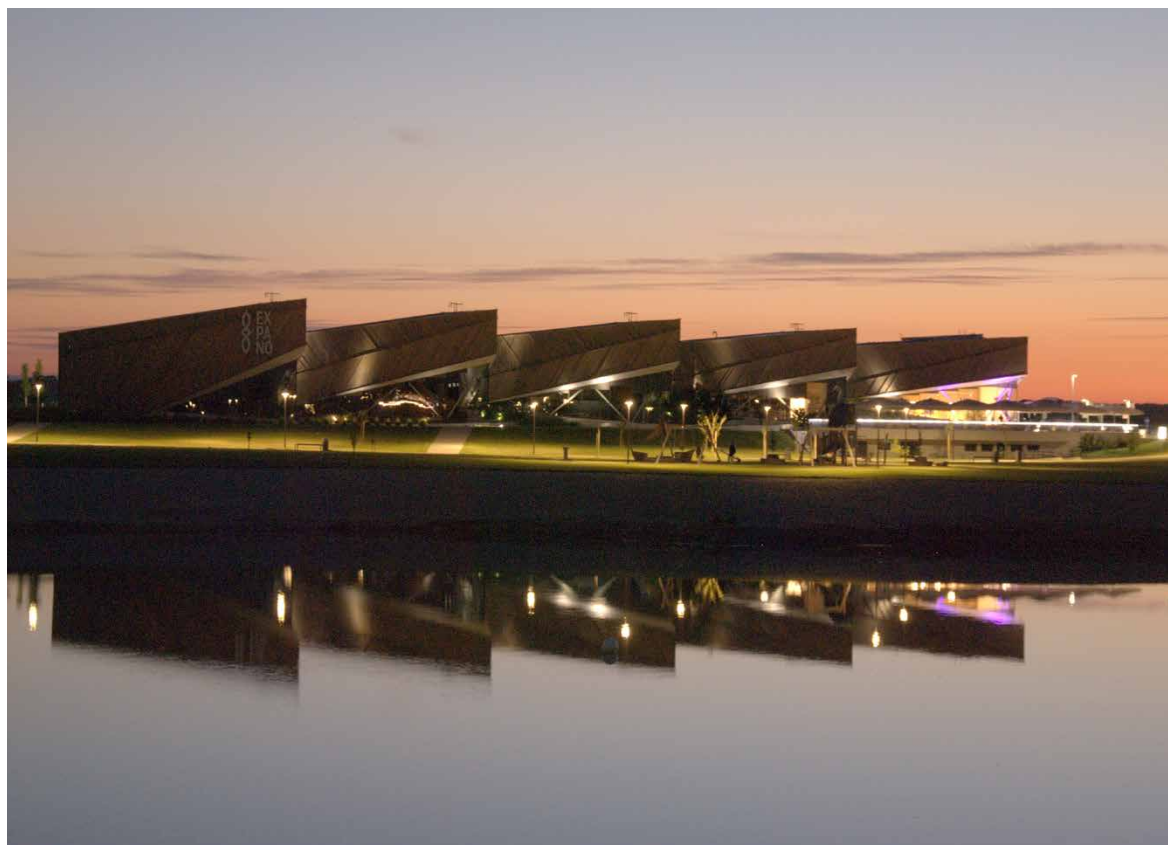
V treh poletnih mesecih letošnjega leta je samo v interaktivni doživljajski park ob upoštevanju vseh priporočil za varen obisk, vstopilo čez 10.000 obiskovalcev. Večina obiskovalcev je Slovencev (98%), med tujci so Avstrijci, Nemci, Italijani, Madžari, Francozi, Čehi, Nizozemci, Švicarji in Litvanci. Regijski promocijski center Expano je sicer v času svojega delovanja v interaktivnem doživljajskem parku sprejel že 45 tisoč obiskovalcev, ki so s pomočjo sodobnih tehnologij spoznavali Pomurje iz novih zornih kotov, se zabavali in pridobili nove informacije ter dejstva o regiji in ponudbi v njej.

Regijski promocijski center Expano je sicer v času svojega delovanja v interaktivnem doživljajskem parku sprejel že 45 tisoč obiskovalcev, ki so s pomočjo sodobnih tehnologij spoznavali Pomurje iz novih zornih kotov, se zabavali in pridobili nove informacije ter dejstva o regiji in ponudbi v njej.

li dober obisk. Letošnja poletna sezona (junij-avgust) pa je prinesla najboljšo obiskanost doslej.

Soboško jezero s 52 tisoč obiskovalci

Nova turistična destinacija z vsemi aktivnostmi pridobiva na prepoznavnosti, v dobrih dveh letih jo je obiskalo okrog 250 tisoč obiskovalcev, ki so se udeležili čez 250 dogodkov in

Poseben čar Expano dobi v večernih urah.

organiziranih srečanj ob jezeru in v Expanu. V poletnih mesecih so obiskovalcem že drugo sezono bili na voljo brezplačni

ležalniki in senčniki. Prav tako je že drugo leto zapored na destinaciji jezera poskrbljeno za reševalno službo s prisotnostjo

reševalca iz vode, čeprav je jezero brez statusa kopalnih voda in je kopanje na lastno odgovornost.

MISLIMO ZELEN!

Mestna občina Murska Sobota - Slovenia Green

Pomagajte nam izboljšati kakovost trajnostnega poslovanja in razvoja našega mesta.

Skenirajte QR kodo in izpolnite anketo.

www.visitmurskasobota.si

V letu 2021 je destinacijo Soboškega jezera obiskalo 52 tisoč obiskovalcev. | Foto: Jure Banfi

Kljub izzivom, s katerimi so se soočali vsi v turizmu, so že lansko poletje beležili dober obisk. Letošnja poletna sezona (junij-avgust) pa je prinesla najboljšo obiskanost doslej.

Poletje v Murški Soboti

NATALIJA KREFT
FOTO: ALEŠ CIPOT, KATJA BALAZIČ

Kljub strahu pred tem, kaj nam bo prineslo poletje in kako nam bodo življenje krojili spreminjajoči se ukrepi za preprečevanje okužb s covidom-19, smo imeli v Murški Soboti pestro poletje. Skupaj smo ustvarili kopico čudovitih spominov.

Še preden se je začelo dogajanje na prostem, je Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota v dvorano Gledališča Park vabil s filmi in potopisi. S toplejšimi dnevi se je dogajanje začelo tudi na prostem, zlasti v mestnem jedru, kjer je prenovljena Slovenska ulica zares zaživila z novimi ponudniki, lokali ter koncerti in drugimi dogodki. Ulica je postala priložnost za različne aktivnosti, kot je bil denimo predstavitevni čebelarški paviljon Medene zgodbe, ki smo ga gostili junija ob Hranilnici prekmurskih dobrot. Postala je prizorišče uličnih razstav, saj so maja in junija mimoidoči spoznavali sinagogi Lipóta Baumhorna v Szegeđu in Murški Soboti, zatem pa na fotografski ulični razstavi še dogodke v pripravah na osamosvojitve Republike Slovenije.

Od tedna državnosti do Sočne vilice

Sledili so dogodki v okviru tedna državnosti v Murški Soboti, ko je prenovljena Slovenska ulica postala čudovita kulisa za koncerte, kot sta bila operna noč s simfoničnim orkestrom, zborom in solisti SNG Maribor ter koncert Slovenske popevke z Big bandom Krško ter solistkami.

In če lani leto ni bilo naklonjeno Festivalu Soboški dnevi, smo letos kljub nekaterim omejitvam uživali v koncertih skupin King Foo, Alo!Stari, Hamo & Tribute2Love ter Emkej, ki so se preselili na Slovensko ulico, ob tem pa še v dveh stand-upih na Trgu kulture ter v koncertih klasične glasbe v evangeličanski cerkvi. Igrivi park je mlade od 28. junija do 28. avgusta pod krošnje dreves vabil s privlačnimi ustvarjalnimi delavnicami.

Sprehod ob glasbi je letos mimoidoče zabaval na novi lokaciji, ob terasi kavarne Hranilnice prekmurskih dobrot v centru mesta. Tako smo uživali v nastopu skupine dna, tria Kralj Matjaž ter Pihalnega orkestra Murske Soboti. Že nekaj let v maju in juniju Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota organizira strokovna vodenja po mestu. Letos so organizirali tri, osredotočili pa so se na Soboško židovsko pot, Mursko Soboto v II. svetovni vojni ter Pohod ob spominskih obeležjih v Murški Soboti, ki je bil izveden v okviru tedna državnosti.

Slastni hamburgerji na Sočni vilici.

Skrito dvorišče za Hranilnico prekmurskih dobrot v idiličnem ambientu.

16. festival sodobnega plesa Front@ je ponudil več kot trideset predstav in drugih dogodkov.

Še dve Sočni vilici

Topli in suhi petki so letos naklonjeni kulinaricnemu festivalu Sočna vilica. Medtem je bilo izvedenih sedem dogodkov. Prva Sočna vilica je bila 4. junija, naslednje so si sledile vsak drugi petek. Vsakokrat je petek polepšal še glasbeni nastop v živo, za jesen pa sta rezervirana še dva termina, in sicer 17. september ter 1. oktober.

Novost letošnjega leta sta tudi Igriva ulica in Igrivo jezero. Zabava za vse generacije je pred Festivalom Soboški dnevi ter drugi vikend septembra potekala na Slovenski ulici s predstavami za otroke, ustvarjal-

nimi delavnicami, glasbo, plesom in športom ter tudi ob Soboškem jezeru, ko so mnogi uživali na in ob vodi. Ob vseh omenjenih dogodkih je Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota pripravil kar 28 nastopov v okviru festivalov Soboško poletje in Skrito dvorišče, in sicer ob petkih zvečer na Trgu kulture ter v soboto na Skritem dvorišču za Hranilnico prekmurskih dobrot. V Soboškem poletju so tudi malčki ob sobotah dopoldne na Trgu kulture uživali v predstavah.

Ples, hrana, poezija

Dva četrta smo uživali v dogodku, ki ga organizira Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota v sodelovanju z Zavodom za kulturo, turizem in šport Murska Sobota. V Knjižnici pod zvez-

Slovenska ulica je postala prostor druženja in dobre volje.

Obiskovalci so z zanimanjem spremljali pestro dogajanje.

Festival prekmurske šunke in prekmurske gibanice je razvajal z odlično kulinariko.

dami sta se prepletali glasba in poezija. Zadnji teden avgusta so mesto zavzeli plesalci. 16. festival sodobnega plesa Front@ je ponudil več kot trideset predstav in drugih dogodkov na različnih lokacijah po mestu. Prvi vikend septembra je mesto napolnila enajsta izvedba Festivala prekmurske šunke in prekmurske gibanice, ki je letos prvič potekal na Slovenski ulici in v soorganizaciji Društva za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot ter Zavoda za kulturo, turizem in šport Murska Sobota s podporo Mestne občine Murska Sobota.

Brez športa ne gre

Tudi za športne navdušence je bilo kar nekaj dogodkov, kjer so lahko pokazali svojo pri-

pravljenost oziroma navdušeno spodbujali tekmovalce (regata Fireball na Soboškem jezeru, državno prvenstvo v kajaku in kanuju na divjih vodah, pokal mesta Murska Sobota – tekma za slovenski pokal v kajaku in kanuju na mirnih vodah, državno prvenstvo Slovenije v jadralnem letenju za člane in mladince ter mednarodno odprto prvenstvo Murska Sobota Open itd.). Če tudi so bili številni dogodki odpovedani ali izvedeni v okrnjeni obliki, tudi s preverjanjem ustreznosti pogoja PCT, lahko poletje zaključimo polni vtisov, ki nam bodo polepšali hladnejše večere. Organizatorji dogodkov v mestu obljublajo, da tudi jesen ne bo minila brez druženja. Kjer je volja, tam je namreč tudi pot.

8. Sočna vilica	petek, 17. september, 11.00–20.00
9. Sočna vilica	petek, 1. oktober, 11.00–20.00

Kaj prinaša jesen na kulturnem in športnem področju?

UREDNIŠTVO

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je novo sezono v Gledališču Park začel s filmskimi predstavami. Pripravili so izbor odličnih filmov, ki jih bodo predvajali vse do konca septembra.

Blagajna Gledališča Park je odprta od torka do petka od 14. do 17. ure in uro pred filmskimi predstavami, v soboto in nedeljo pa le uro pred filmsko predstavo.

Do konca leta 2021 lahko nove bone (BON21) unovčite tudi za nakup vstopnic v Gledališču Park. Najnižja vrednost, za katero lahko unovčite BON21(oz. del vrednosti bona) v Gledališču Park, je 15 evrov.

BON21 lahko unovčite pri blagajni Gledališča Park do 3 dni pred dogodkom, saj postopek plačevanja z bonom traja več časa kot običajen nakup vstopnice.

Pri unovčenju bonov je treba predložiti obojestransko fotokopijo osebnega dokumenta imenika bona in izpolnjen obrazec BON21.

Praznik športa ob Soboškem jezeru
23. septembra
obeležujemo dan slovenskega športa in Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota pripravlja športno prireditev za vse generacije
Praznik športa ob Soboškem jezeru.

Pripravljajo pester celodnevni športni program. Med 8. in 13. ter med 16. in 19. uro se lahko preizkusite v:

– športnih aktivnostih na vodi (sup, surf, pedolino, kajak, kanu);

sreda, 15. september	»ANNETTE« Enfant terrible francoskega filma Leos Carax se vrača s svojim prvim celovečercem v angleškem jeziku, težko pričakovanim muzikalom z Adamom Driverjem in Marion Cotillard v glavnih vlogah. Film je odprl letošnji festival v Cannesu in prejel tamkajšnjo nagrado za najboljšo režijo.	19.00
četrtek, 16. september	»ANNETTE«	19.00
sobota, 18. september	»KRT« Nenavadna mešanica dokumentarca in detektivke, polna humorja, topline in slikovitih likov, nam pokaže, da ni nikoli prepozno za nove izzive in nova prijateljstva. Film je navdušil festivalska občinstva ter prejel nominacijo za oskarja za najboljši dokumentarec.	19.00
nedelja, 19. september	»KRT«	19.00
sreda, 22. september	»KAKO POSTATI DOBRA ŽENA« Živahna in barvita komedija, postavljena v šolo za gospodinje na predvečer seksualne revolucije, se z ironijo in razposajenim humorjem loteva tem ženske emancipacije in spolne enakopravnosti. Z Juliette Binoche v glavni vlogi.	19.00
četrtek, 23. september	»KAKO POSTATI DOBRA ŽENA«	19.00
sobota, 25. september	»OČE« Gledalec se znajde v glavi protagonista, ki obupano išče izgubljene koščke sestavljanke, da bi znova sestavil sliko svojega življenja. Pretresljiva drama je Anthonyju Hopkinsu prinesla letošnjega oskarja za najboljšega igralca.	19.00
nedelja, 26. september	»OČE«	19.00
sreda, 29. september	»LUCIO DALLA« Pietro Marcello (Martin Eden) se vrača k dokumentarnemu filmu z zgodbo o svetovno znanem italijanskem kantavtorju Luciu Dalli. To ni le poklon velikemu umetniku, ampak tudi Italiji, ki je izginila skupaj z njim. Film je svetovno premiero doživel na letošnjem Berlinalu.	19.00
četrtek, 30. september	»LUCIO DALLA«	19.00

- športnih aktivnostih na prireditvenem prostoru ob Expanu in okrog jezera (disk golf, footgolf, lokostrelstvo, paint ball, nordijska hoja in pohod, joga, vadba na elementih gibalnega parka itd.);
- Športna unija Slovenije bo izvajala meritve telesne pripravljenosti in vsakdo bo lahko pridobil certifikat European Fitness Badge. EFB vključuje sedem različnih vaj za oceno vzdržljivosti, moči, koordinacije in gibljivosti ter oceno telesne strukture in drža.

Uporaba vseh športnih rekvizitov bo ta dan brezplačna.

Če se bodo ukrepi za zajezitev širjenja covid-19 zaostrili, bodo organizatorji dogodek temu prilagodili.

Gledališče Park bo v naslednjih dneh prizorišče številnih kakovostnih filmov.

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota pripravlja 23. septembra športno prireditev Praznik športa ob Soboškem jezeru.

Do konca leta 2021 lahko nove bone (BON21) unovčite tudi za nakup vstopnic v Gledališču Park. Najnižja vrednost, za katero lahko unovčite BON21(oz. del vrednosti bona) v Gledališču Park, je 15 evrov. BON21 lahko unovčite pri blagajni Gledališča Park do 3 dni pred dogodkom.

Mamljivi vonji na Slovenski ulici

NATALIJA KREFT

Tradicionalni Festival prekmurske šunke in prekmurske gibanice je letos dobil nove vsebine.

Dogodek, ki je bil lani zaradi epidemioloških razmer odpovedan, je letos potekal v središču Murske Sobotice na prenovljeni Slovenski ulici. V središču dogodka sta bili prekmurska šunka in prekmurska gibanica, saj je bilo na razstavi 32 proizvajalcev teh jedi iz celotne Slovenije. V ponudbi so bili še drugi slovenski izdelki z evropsko zaščito, ekološki izdelki, tradicionalna kulinarika, vrhunska lokalna vina in drugi lokalni prehrabni izdelki. Obiskovalci so tako uživali ob bograču, langašu, kranjski klobasi, dödoli in drugih dobrotah. Tudi letos so si številni ogledali prikaz priprave prekmurske gibanice. Sledila je podelitev priznanj proizvajalcem prekmurske gibanice in prekmurske šunke.

Kdo so prejemniki

Zlato priznanje za prekmursko gibanico so prejeli EXPANO Food&Drink – zmagovalna prekmurska gibanica, Mlinopek, Sava turizem, Turistična kmetija Ferencovi, Pekarna Omar in Biotehniški izobraževalni center Ljubljana. Zlato priznanje

za prekmursko šunko so prejeli Posestvo Passero – zmagovalna prekmurska šunka, Kodila in Turistična kmetija Puhani. Dogodek, ki sta ga letos organizirala Društvo za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot ter Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota s podporo Mestne občine Murska Sobota, je popestrila glasba. Obiskovalce, ki jih ni bilo malo, so ves dan zabavali Marko banda, folklorna skupina KUD Beltinci, Romano glauso, ljudski godci in pevci Goriški lajkoši, Eroplan jazz band in Prašnati.

Atraktivno prizorišče je privabilo množico obiskovalcev.

Tudi letos so si številni ogledali prikaz priprave prekmurske gibanice.

Obiskovalci so uživali ob bograču, langašu, kranjski klobasi, dödoli in drugih dobrotah.

NAJAVA RAZPISA

Obveščamo vas, da bo 17. septembra 2021 v Uradnem listu RS objavljen

Javni razpis za dodelitev pomoči za razvoj podjetništva in malega gospodarstva v Mestni občini Murska Sobota v letu 2021

Predmet razpisa: Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih finančnih sredstev za uresničevanje ciljev občine na področju razvoja gospodarstva, ki se dodeljujejo po pravilih o dodeljevanju pomoči de minimis za naslednje ukrepe:

ukrep 1: sofinanciranje materialnih in nematerialnih investicij,

ukrep 2: sofinanciranje najemnin poslovnih prostorov,

ukrep 3: sofinanciranje samozaposlovanja in odpiranja novih delovnih mest.

Javni razpis, razpisna dokumentacija in obrazci, ki so sestavni del razpisne dokumentacije, bodo od 20. septembra 2021 objavljeni na spletni strani

Mestne občine Murska Sobota: www.murska-sobota.si, rubrika Javni razpisi.

Kako se pripraviti na ogrevalno sezono

MELITA MARIČ

Pomembno področje dela podjetja Komunala Murska Sobota je dejavnost oskrbe s toploto, ki zajema ogrevanje prostorov in pripravo sanitarne tople vode, večinoma v večstanovanjskih in poslovnih stavbah.

Komunala je poleg tega v okviru dejavnosti oskrbe s toploto tudi proizvajalec električne energije z napravo za soproizvodnjo toplotne in električne energije. Toplo vodo dobavljajo skoraj 2000 stanovanjskim in poslovnim prostorom s 100.000 m² ogrevalnih površin. Upravljajo ogrevalne naprave v sistemu daljinskega ogrevanja, proizvajajo in distribuirajo toploto do 24 toplotnih postaj, upravljajo deset kotlovnih na kurilno olje in šest kotlovnih na zemeljski plin ter spremljajo delovanje devetih toplotnih črpalk (voda/voda).

Začetek in konec ogrevalne sezone

»Praviloma se ogrevalna sezona začne takrat, ko je zunanja temperatura v treh zaporednih dneh ob 21. uri 12 °C ali manj, in se konča, ko je v treh zaporednih dneh ob 21. uri +12 °C ali več,« pove Tomislav Zrinski, direktor javnega podjetja Komunala Murska Sobota, in doda, da je določba o začetku in koncu ogrevalne sezone splošna, odločitev o ogrevanju pa odvisna od odločitve etažnih lastnikov, kar se od stavbe do stavbe razlikuje. Zadnja leta se ogrevalne sezone začnejo v začetku oktobra in končajo v maju.

Temperaturni in časovni režim ogrevanja

Standardni časovni režim ogrevanja je od 5. ure zjutraj do 22. ure zvečer, pri toplotnih črpalkah naprava deluje neprekinjeno in z nočnim znižanjem temperaturnega režima. Temperaturni režimi ogrevanja so samodejno nastavljeni z ogrevalnimi krivuljami, temperature ogrevanja so odvisne od zunanjih temperatur.

Najpogostejše motnje pri ogrevanju

Najpogostejše motnje pri ogrevanju prostorov so večinoma lokalnega značaja, in sicer so to nepravilno delovanje ali neprimerna nastavitve regulacijskih naprav, izpad obtočnih črpalk zaradi izpada elektrike, prisotnost zraka v internih ogrevalnih napeljavah v najvišjih točkah stavb ob začetku ogrevalne sezone in neuravnoteženost internih napeljav, ki se kaže v neenakomerno ogrevanih stavbah.

Najpogostejše motnje pri ogrevanju sanitarne tople vode so prav tako lokalnega značaja in so posledica vodnega kamna, ki se izloča v internih napravah, izpada cirkulacijskih črpalk za

radi izpada elektrike, sočasno prevelikega odjema te vode, nujnih vzdrževalnih del in neočiščenih perlatorjev (pršilcev) na iztoku vode iz vodovodne pipe.

Razlogi za večjo porabo toplote

Po besedah direktorja so najpogostejši razlogi za povečano porabo toplote previsoke temperature v prostorih, navadni regulacijski ventili, ki ne omogočajo samodejnega uravnavanja pretoka tople vode, prezračevanje prostorov z odprtimi radiatorji, dotrajano stavbno pohištvo, pomanjkljiva toplotna izolacija stavb, poškodovana toplotna izolacija na internih toplotnih napravah, neustrezno vzdrževanje interne napeljave in dotrajana ali nepravilno nastavljena avtomatika za regulacijo temperature.

Načini varčevanja s toploto

Stroške ogrevanja lahko zmanjšamo z upoštevanjem naslednjih napotkov:

- temperaturo v prostoru merimo in primerjamo s priporočenimi temperaturami za stanovanjske prostore: kopalnica 22 °C, dnevna soba 20 °C, spalnica 18 °C, hodniki in stopnišča 15 °C. Pri tem upoštevamo, da na prijetno počutje poleg temperature zraka vplivajo tudi temperatura sten, gibanje zraka in vlažnost v prostoru;
- navadne regulacijske ventile na radiatorjih zamenjamo s termostatskimi ventili, ker je z njimi mogoče nastaviti željeno temperaturo v prostoru. Če je v prostoru pretoplo, namesto odpiranja oken nastavimo nižjo temperaturo, povišanje temperature za 1 °C pomeni povečanje porabe toplote za približno 6 %;
- pri daljši odsotnosti radiatorje delno ali popolnoma zapremo;
- prostore prezračujemo kratek čas z odpiranjem oken in ustvarjanjem močnega prepiha, v tem času radiatorje zapremo. Tako se bo menjal zrak, stene pa se ne bodo ohladile;
- dotrajana okna zamenjamo z novimi – z manjšo toplotno prevodnostjo;
- v nočnem času je priporočljivo spuščati okenske navojnice, da so manjše toplotne izgube skozi okno;
- radiatorjev ni dobro zastirati z zasloni, zavesami ipd., ker se s tem precej zmanjša njihov učinek.

Pred začetkom ogrevalne sezone priporočajo strokovni pregled ogrevalnih naprav in izvedbo potrebnih servisov oziroma zamenjav ter upoštevanje napotkov za varčevanje s toploto.

Vzdrževanje naprav

Za vzdrževanje ogrevalnih naprav in napeljav centralnega ogrevanja skrbijo etažni lastniki oziroma v njihovem imenu upravnik večstanovanjske stavbe. Nekoliko drugače je v sistemu daljinskega ogrevanja, saj za vzdrževanje proizvodnega dela v toplotni in distribucijskega omrežja do toplotnih postaj skrbi dobavitelj toplote.

Pogosto se dogaja, da so naprave in interna napeljava neustrezno vzdrževane, zato prihaja do okvar in nezadovoljstva uporabnikov. Zaradi tega je priporočljivo opraviti letni pregled ventilov na radiatorjih in tesnilnih mest, po potrebi pa tudi zamenjavo dotrajanih armatur. Vsa dela na ogrevalnih napravah mora opravljati strokovno usposobljen izvajalec, odjemalci pa morajo biti o izvajanju del obveščeni.

Delitev stroškov ogrevanja

Sredstva za stroške ogrevanja se v večini primerov zbirajo vse leto v obliki mesečnih akontacij. Na koncu ogrevalne sezone se popišejo delilniki stroškov za toploto, opravita se razdelitev in obračun stroškov ogrevanja.

Četudi so radiatorji ves čas zaprti, se plača fiksni del stroškov, ki je neposredno odvisen od površine stanovanja, plača pa se tudi minimalni variabilni del, določen v 18. členu Pravilnika o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli.

Daljinsko ogrevanje Murska Sobota

»Letos mineva natanko štirideset let od začetka izgradnje sistema daljinskega ogrevanja v Murski Soboti. Naša družba izvaja izbirno gospodarsko javno službo dobave toplote iz daljinskega ogrevanja, ki zajema proizvodnjo toplote in električne energije ter distribucijo in dobavo toplote do odjemalcev,« pove Zrinski. Daljinsko ogrevanje je sistem ogrevanja, pri katerem se toplota proizvaja v posebnem energetskem objektu – toplotni. Po navedbah Zrinskega toploto proizvajajo v napravi za soproizvodnjo toplotne in električne energije in klasično s toplotnimi kotli. Do posameznih stavb toploto transportirajo po distribucijskem omrežju. Za prenos toplote od energetskega vira do naprav odjemalcev ali toplotne postaje poskrbijo izolirani cevovodi, po katerih se pretaka topla voda. V Murski Soboti je zgrajeno omrežje v skupni dolžini 1800 metrov. Predaja toplote iz distribucijskega omrežja za rabo toplote v stavbi poteka v toplotni postaji, kjer je nameščena ustrezna pogonska, regulacijska in merilna oprema. Na sistem je priključenih 24 toplotnih postaj, toplota pa se uporablja za ogrevanje prostorov in pripravo sanitarne tople vode. Prednosti daljinskega ogrevanja so udobje, zanesljivost oskrbe, strokovno nadziranje in upravljanje, varno obratovanje, manjši investicijski stroški in prihranek prostora (pri odjemalcih ni kotlov in

lokalnih emisij škodljivih snovi), ugodna cena in zmanjševanje onesnaževanja okolja.

Strošek ogrevanja je sestavljen iz dveh postavk:

- neodvisni (fiksni) stroški, ki so zajeti v obračunski moči, in
- odvisni (variabilni) stroški, ki predstavljajo porabljeno energijo.

Obračunska moč se obračunava na osnovi toplotne priključne moči, izražene v megavatih (MW) oziroma kilovatih (kW), in izhaja iz projektne dokumentacije strojnih napeljav kot nazivna moč posameznih toplotnih naprav. Količina dobavljene toplote se obračunava v megavatih urah (MWh) oziroma kilovatih urah (kWh) in se ugotavlja neposredno s toplotnim števcem, vgrajenim v toplotni postaji. Povprečni stroški za ogrevanje 50 m² velikega stanovanja so v ogrevalni sezoni 2020/2021 znašali 400 EUR/leto.

Praviloma se ogrevalna sezona začne takrat, ko je zunanja temperatura v treh zaporednih dneh ob 21. uri 12 °C ali manj, in se konča, ko je v treh zaporednih dneh ob 21. uri +12 °C ali več.

Pušča - od pustinje do naselja

KSENIJA GLAŽAR

Romsko naselje Pušča je bilo do leta 2002 zaselek v katastrski občini Černelavci, danes pa je s 530 prebivalci (podatek za leto 2020) samostojno naselje.

V marsičem je kraj posebnost ne le v pomurskem in slovenskem prostoru, temveč tudi širše. Velja namreč za zgled urejanja romske problematike v Sloveniji. Letos obeležujejo 110. obletnico naselitve prve družine. Ob tej priložnosti bodo oktobra priredili Dneve Pušče, osrednja slovesnost bo 10. oktobra.

V Černelavcih sprva dve romski naselji

Romi so se v Prekmurju naselili v času protireformacije. Na območju Krajevne skupnosti Černelavci sta ob stalnem naseljevanju Romov v Prekmurju po letu 1850 nastali dve romski naselji: starejše ob cesti, ki pelje v Polano, okrog leta 1855, in mlajše (pozneje imenovano Pušča) leta 1911, ki je bilo oddaljeno od vasi. Starejše je povezano z veleposestnico Klaro Jevervari – Gider iz Polane, ki je kmalu po letu 1848 »špenglarju« Andraž Horvatu podarila manjšo parcelo kot priznanje za udeležbo v boju zoper revolucijo na Madžarskem. Njegovi potomci so pozneje ustanovili romska naselja Pušča, Borejci in Vanča vas.

Sprva Gorica, nato Pušča

Zaradi priseljevanja in ustanavljanja novih družin so romski domovi v Černelavcih kmalu postali pretesni, zato so se začeli naseljevati na obrobju Murske Sobotice. Andraž Horvat je imel šest otrok, enako njegov sin Andraž (Musonja) in brat Ivan. Slednji se je leta 1911 preselil na območje današnje Pušče in na zemlji kmeta Ivana Fajsa ustanovil novo romsko naselje. Kmalu so mu sledile še družine Ivana Horvata, Ignaca Horvata in Ignaca Kokaša. Iz kuoprodajne pogodbe, ki so jo Vilijem Berger, Bela Berger in Ignac Heimer 5. septembra 1911 sklenili z Ivanom in Ignacem Horvatom, je razvidno, da sta kupca za parcelo v izmeri 204 kvadratnih sežnjev odštela dvesto kron. Predlastnika

parcele sta bila zakonca Fajs, ki sta parcelo omenjenim Judom prodala na dražbi. Novo romsko naselje se je razvijalo stran od hiš preostalih prebivalcev, blizu potoka Črnc, ki je pozneje zaradi melioracij usahnil. Prve hiše so bile obrnjene proti potoku in bile grajene kot enostanovanjske stavbe. Naselje se je širilo in za prvim nizom hiš je zrasla naslednja vrsta, ki so jo zgradili sinovi. Pušča so sprva imenovali le eno hišo, ki je stala ob cesti med Mursko Soboto in Radenci, pozneje pa se je ime Pušča (1911) uporabljalo za celotno naselje, ki je bilo na obeh straneh potoka Črnc. Beseda Pušča pomeni pusto oziroma puščavo.

Sčasoma najmočnejše romsko naselje v Prekmurju

Do začetka prve svetovne vojne so v Pušči živele le štiri družine s 35 družinskimi člani. Imeli so nekaj zemlje, nekateri so delali pri kmetih, drugi so bili kovači, godbeniki ali sezonski delavci, ki so delat hodili v Bačko in Banat. Leta 1941 so okupacijske oblasti oziroma Madžari Rome iz Pušče in drugih krajev Prekmurja vpoklicali v vojsko. Ker so zbežali, so jih začeli preganjati in pošiljati na prisilno delo. Leta 1945, v času, ko so izbirali koloniste za Vojvodino, se je naselje skoraj spraznilo. Po drugi svetovni vojni se je Pušča začela modernizirati. Leta 1961 so krajanje dobili elektriko in prvo anteno. Naslednje leto je začel delovati vrtec. V letih 1964 in 1972 sta Puščo zajeli veliki poplavi. Veliko je bilo uničenega, a so si s prostovoljnimi delom opomogli. Prva cesta je bila asfaltirana leta 1978. To je bila cesta, ki vodi iz Murske Sobotice proti Tišini, mimo vrtca in igrišča. Leta 1984 je bila asfaltirana cesta, ki je vodila skozi naselje. Med letoma 1995 in 2010 je bilo v kraju veliko postorjenega, dobili so avtobusno postajališče za šoloobvezne otroke, pripravljen je bil urbanistični

Pušča danes.

načrt za naselje, urejen je bil odvoz smeti, vsa gospodinjstva so se priklopila na vodovodno omrežje, urejena je bila javna razsvetljava, izgrajeno je bilo otroško igrišče, zgrajena sta bila športnorekreativski center in večnamenska dvorana.

Razvoj društvenih dejavnosti

Po drugi svetovni vojni so se Romi v Pušči intenzivno vključili v družbeno in politično življenje murskosoboškega okraja. V ta čas segajo tudi prve oblike organiziranja. Spomladi leta 1958 je bil na pobudo krajanov in ob pomoči profesorja telesne vzgoje Evgena Titana ustanovljen Nogometni klub Pušča. Športno društvo NK Pušča je bilo prva tovrstna romska organizacija menda celo na svetu. Iz ŠD NK Pušča je izšlo kar nekaj nadarjenih igralcev, ki so igrali na najvišji ravni v državi in celo Evropi. To so Marinko Šarkezi, Milko Kovač, Jože Kokaš, Zdravko Cener in drugi. Leta 1960 je nastal vaški odbor, nato pa še OO SZDL Pušča in OO ZSMS Pušča. V okviru slednjega so leta 1974 ustanovili Klub malega nogometa Mladinski aktiv. Leta 1976 je Jože Horvat - Houza ustanovil Streliško društvo Ali Kardoš, ki je takrat štel petnajst članov. Čeprav so imeli le štiri zračne puške, so aktivno tekmovali v prvi občinski ligi in bili zelo uspešni. Redno so se udeleževali tudi pohoda Po poteh partizanske Ljubljane. Leta 1985 so v okviru Zveze socialistične mladine ustanovili skupino mladih z nazivom 25. maj. Skupina je bila zelo aktivna, med drugim je organizirala pohod Pušča-Rakičan-Lipovci-Gančani. Leta 1986 so ustanovili taborniško četo, ki se je leta 1991 preimenovala v Zeleni hrast. Pozneje so delovali v okviru rodu Veseli veter Murska Sobota. Romsko društvo Pušča (prej KUD Pušča) je nastalo leta 1986 in imelo folklor-

Pušča v času med 1961 do 1970.

no skupino, ki je plesala tradicionalne romske pleske. Leta 2004 je bilo ustanovljeno romsko gasilsko društvo, ki je bilo znova prvo v Evropi in menda celo na svetu. Posebnost je tudi prva romska ekipa prve pomoči, ki od leta 2009 deluje pri Območnem združenju Rdečega križa Murska Sobota. Tudi po tem obdobju se je v Pušči začel razvijati nevladni sektor. Nastala so številna društva, ki delujejo na področju kulture, športa, razvoja in turizma ter tako veliko prispevajo k razvoju naselja in romske skupnosti. Pred kratkim je v večnamenski dvorani začela delovati informacijska točka, kjer bo v bodoče kar petnajst institucij, organizacij in javnih zavodov izvajalo vsebine, ki bodo še dodatno opolnomočile romsko skupnost.

Na napredek v vasi vplival tudi vrtec

Prve pobude za vrtec so se pojavile leta 1956, ko so na razširjeni seji občinskega odbora SZDL Murska Sobota Romi predlagali ustanovitev posebnega vrtca za romske otroke. Deloval naj bi v prostorih zadružnega doma v Černelavcih, a so krajanje to preprečili in v prazne prostore vselili stranko.

Zanimivosti

Po nekaterih virih naj bi Rome v okolici Murske Sobotice naselil grof Szapary zaradi glasbe. Po vojni je zaradi razsajanja trahoma in tuberkuloze, ki sta vzela precej otrok, Pušči grozilo, da bodo naselje iz higienskih razlogov zažgali. Najpogostejši priimki Romov so Horvat, Šarkezi, Baranja, Cener, Kokaš, Pestner in Kovač.

Leta 1961 je bil sprejet sklep, da se v kraju zgradi montažni vrtec, ki je bil sprva le v obliki skromne lesene barake. Danes v vrtec vpisujejo tudi neromske otroke in življenje v njem se prav nič ne razlikuje od preostalih vrtcev v mestni občini.

Samostojna krajevna skupnost

Pobuda za ločitev Pušče od Černelavcev je bila podana na zboru krajanov leta 1997, leto dni pozneje je bil izveden posvetovalni referendum. Maja 2002 je mestni svet Mestne občine Murska Sobota v drugi obravnavi sprejel odlok, s katerim se je naselje Černelavci razdelilo tako, da je ulica Pušča postala samostojno naselje. S 114 hišnimi številkami in 566 prebivalci je Pušča postala prva in edina romska krajevna skupnost v Sloveniji. Hkrati je iz popreje ene ulice nastalo več novih: Nova ulica, Ulica ob igrišču, Bela ulica, Glavna ulica, Ulica ob kapelici in Černelavska ulica. Prvi predsednik prve romske krajevne skupnosti v Sloveniji je bil Darko Rudaš, podpredsednik je bil Ignac Horvat, člani pa Vladimir Horvat, Devid Horvat in Oto Baranja. Civilna iniciativa v Kranjčevi ulici (Černelavci) je z zbiranjem podpisov želela doseči vključitev ulice v ulični sistem mesta Murska Sobota, a je pozneje ostala v okviru naselja Černelavci.

Viri:

Horvat Muc, J. (2020). Pušča, največje romsko naselje v Sloveniji. Murska Sobota: Romani Union Murska Sobota, Zveza Romov Slovenije

Rudaš, D. (2011). Sto let naselja Pušča, Zbornik prispevkov ob 100-letnici nastanka naselja Pušča (urednik: Darko Rudaš). Pušča: Krajevna skupnost

Povezovanje je v kmetijstvu zelo pomembno

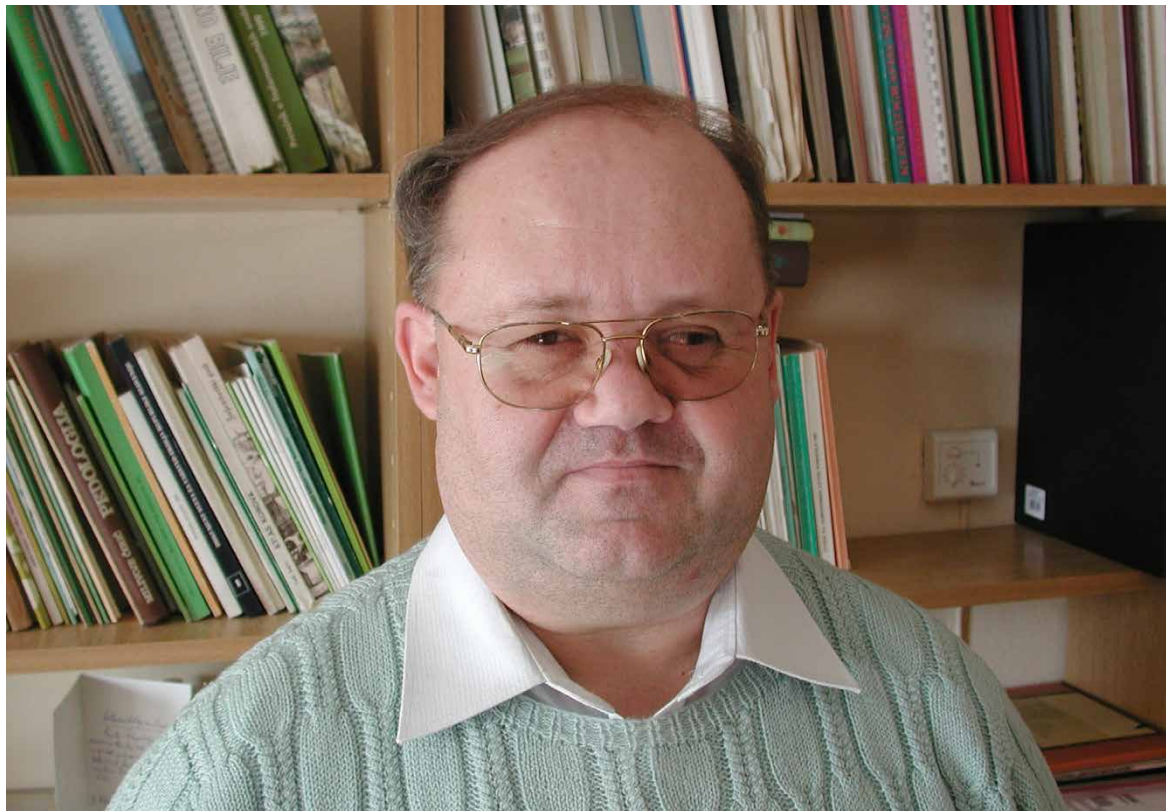
GEZA GRABAR

Člani sveta Kmetijsko-gozdarskega zavoda Murska Sobota, enega od osmih, ki delujejo v okviru Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, so med štirimi kandidati v prvem krogu za novega direktorja izbrali dr. Stanka Kapuna.

Kot doktor znanosti s področja rastlinske pridelave in predelave krme ter kot specialist za travništvo in pridelovanje krme je bil doslej vrsto let na omenjenem zavodu vodja javne službe kmetijskega svetovanja. Direktorsko mesto je uradno zasedel 2. julija, od aprila je vodenje zavoda opravljal s pooblastilom dotdanjega direktorja Franca Režnje, ki se je po štirih zaporednih mandatih upokojil. Imenovanje dr. Stanka Kapuna na najpomembnejšo funkcijo te pomembne regijske inštitucije s področja kmetijstva in razvoja podeželja je bilo pričakovano, saj dobro pozna področje dela. Na murskosoboškem zavodu je namreč zaposlen že 32 let. V javnosti je poznan tudi kot strokovnjak za čebelarstvo in je tudi velik čebelar.

Kmetijstvo je nabor številnih znanj

Kot je ob imenovanju povedal 57-letni Kapun, je kmetijstvo panoga, ki zahteva raznotera znanja s področja tehnologij pridelave in prireje, okoljska znanja in znanja ekonomike. Zaradi tega je zelo zahteven in zaradi nujne opreme drag tudi poklic kmeta. Morda marsikoga ta zahtevnost odvrne od kmetovanja, pravi. Novemu direktorju izzivov na novem delovnem mestu ne bo manjkalo, saj je tačas v zaključku priprava nacionalnega Strateškega načrta skupne kmetijske politike, na katerega imajo Pomurci še veliko pripomb. Za kmetijstvo v regiji, ki stagnira na področjih prašičereje in govedoreje ter se krepi na področju poljedelstva, bodo prelomna prav prihodnja leta. Tudi zato, ker je predelovalnih živilskih obratov, ki so podaljšana roka primarne kmetijske pridelave, le še za vzorec.

V javnosti je poznan tudi kot strokovnjak za čebelarstvo in je tudi velik čebelar.

Povezovanje je prvi korak

»Z osamosvojitvijo Slovenije smo prevzeli sistem tržne ekonomije, dogovorne ekonomije ni več. S tem so povezane težave pri odkupnih cenah osnovnih kmetijskih pridelkov. V Evro-

pi imajo kmetje enake težave kot pri nas. Vendar tam težave rešujejo s povezovanjem in pri pogajanjih o cenah s skupnim nastopom do predelovalne industrije. Člani združenj morajo spoštovati pravila teh zdru-

ženj,« je poudaril. »Posameznik v Evropi ne pomeni nič. Tu vidim prihodnost našega kmetijstva, ki se bo moralo povezovati. Vprašanje pa je, ali smo že dozorili za to.«

Želijo ostati vest mesta

GEZA GRABAR

V Društvu prijateljev Sobote kot organizirani ljudski iniciativi za Mursko Soboto imajo tudi z novim predsednikom velike načrte.

»Lani in v prvi polovici letošnjega leta so bile naše aktivnosti zaradi pandemije zelo omejene, v prihodnje pa nameravamo delovati kot v preteklem obdobju – kontinuirano konstruktivno in kot civilna družba v korist javnega interesa oziroma v prid Sobočanov ter v sodelovanju s pristojnimi za posamezne problematike mesta,« je uvodoma povedal Janez Ōri, že od konca lanskega leta novi predsednik. Zamenjal je dr. Arpada Norčiča, ki je društvo vodil od leta 2006.

Vodarne ne bo

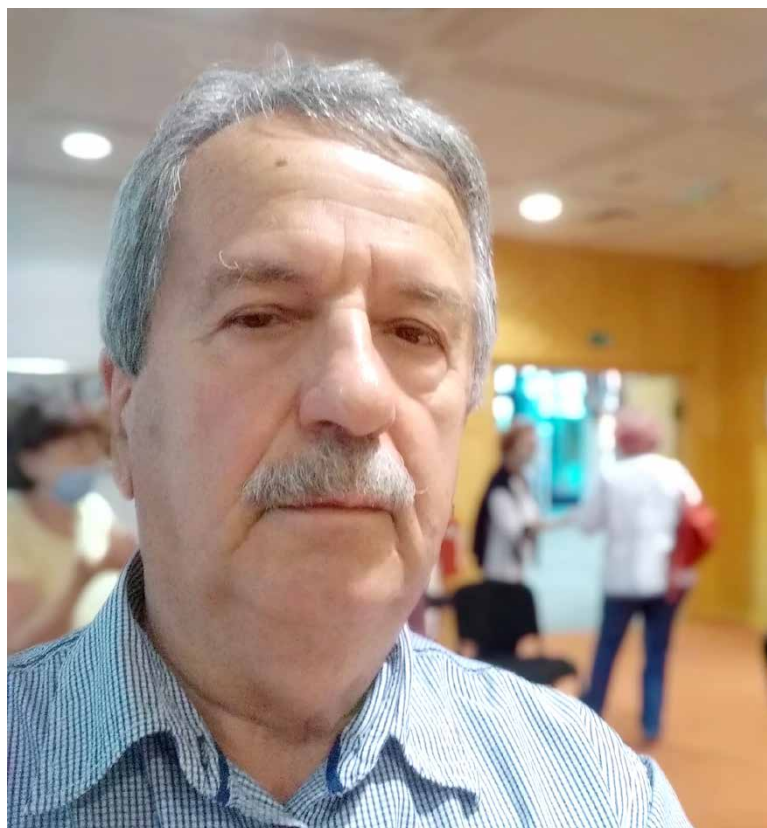
Društvo z nekaj več kot šestdeset člani je lani najbolj zaposloval razgrnjen občinski podrobni prostorski načrt o nameravani gradnji nove vodarne na zemljišču nekdanje vrtnarije ob Kopališki ulici s posledičnimi posegi na območju črpališč v Fazaneriji in ob teniških igriščih. Z njenim povečanjem bi namreč v veljavo stopili stroški varovalni ukrepi, posledično pa bi morali zgraditi tudi novo

infrastrukturo. V društvu so bili prepričani, da je lokacija za objekte neprimerna. Zagovarjali so, da mora Fazanerija ostati zelena okolica s športno-rekreacijskimi vsebinami, na zemljišču nekdanje vrtnarije pa naj bo primernejša dejavnost, kot je že opredeljeno v veljavnem občinskem prostorskem načrtu. Enako so nasprotovali načrtovanemu občutnemu povečanju črpališč za teniški igrišči. Če bi se to zgodilo, bi na tem območju blokirali nadaljnjo ureditev športno-rekreacijskih objektov in širitev tovrstnih vsebin. Ker je društvo v predhodnem postopku javne razprave podalo stališča do te problematike, se je eden od svetnikov obrnil na društvo, da bi svoje mnenje dalo še za dodatna gradiva za drugo razpravo v mestnem svetu o občinskem podrobnem prostorskem načrtu, kot so jih svetniki potem naknadno prejeli in so vključevala tudi širitev črpališč v in ob Fazaneriji. S stališčem upravnega odbora je društvo nasprotovalo nameravanemu večkratnemu povečanju kapacitet

tega, kot so poudarili, vsestransko problematičnega črpališča, saj je v popolnem nasprotju z vsemi dosedanjimi strokovnimi strategijami, po katerih naj na to črpališče dolgoročno ne bi več računali. Kot izpostavlja Ōri, veljaven občinski prostorski načrt namreč pri največjem zajetju južno od Kroga predvideva gradnjo objektov za čiščenje in pripravo pitne vode in možnost dodatnih ponikalnih površin. Kot je znano, je bilo potem konec leta 2020 v mestnem svetu doseženo, da se novi posegi zaradi pitne vode na severozahodnem obrobju mestu bodo zgodili.

Aktivni s predlogi

Ōri, v preteklosti dolgoletni direktor ZEÚ – Družbe za načrtovanje in inženiring Murska Sobota ter dober poznavalec področja arhitekture in urbanizacije, obljublja, da se bodo s stališči in pripombami tudi v prihodnje »sproti odzivali na aktualno problematiko in predloge, ki jih bodo za urejanje

Novi predsednik Janez Ōri.

mesta in življenja v njem predlagali pristojni – MO Murska Sobota, podjetje Komunala, četrtna skupnosti ali potencialni investitorji.

Dodaja, da bodo po ustaljeni dinamiki dajali pobude in predloge za čim boljše in čim prija-

znejšje urejanje aktualnih in za meščane pomembnih in nujnih, a morebiti perečih, motečih, pomankljivih, zanemarjenih in še kakšnih zadev in pojavov. To-rej v skladu z nameni društva, opredeljenimi v njegovem statutu.

Vztrajnost je obrodila sadove

MELITA MARIČ
FOTO: KATJA BALAZIČ

V Murski Soboti je ob vodilu »Kljub vsemu na okopih pandemije in brexita« potekal 16. mednarodni festival sodobnega plesa Front@.

Na različnih lokacijah v Murski Soboti se je zvrstilo več kot trideset dogodkov. Obiskovalci so si lahko poleg plesnih predstav ogledali še razstave, inštalacije, predstave, ki združujejo različne dogodke in izraze, koncerte, delavnice in pogovore z gostujočimi umetniki. Posebnost letošnjega festivala, ki je nosil naslov »Kljub vsemu«, so bile daljše predstave in njihove ponovitve, tudi tistih na prostem, nastopajoči umetniki pa so prihajali iz Velike Britanije, Francije, Španije, Južne Koreje in Slovenije. Po besedah umetniškega vodje festivala Matjaža Fariča so v organizacijo vložili veliko napora, uvedli pa so tudi nekaj sprememb ob spremljanju vseh pogojev, ki jih je bilo treba izpolniti za omejitev širjenja koronavirusne bolezni. »Posebej smo veseli, da lahko gostimo izvajalce iz tujine. Uspelo nam je premagati tako ovire, povezane z ukrepi za zaježitev pandemije koronavirusa, kot tudi politične ovire in ovire brexita, kar je zelo otežilo mednarodno sodelovanje na umetniškem področju,

16. mednarodni festival sodobnega plesa Front@ se je v Murski Soboti odvijal med 21. in 27. avgustom.

ampak vztrajnost je obrodila sadove,« je izpostavil Farič.

Pestro dogajanje

Festival se je začel z odprtjem razstave plesne fotografije Boruta Bučinela »Iz kmice« v galeri-

ji Odprto obrobje, uradno pa so ga odprli s predstavo »Črnpes – BLCKDOG« angleške skupine Far From The Norm britanskega koreografa Botisa Seve, ki je navdušila občinstvo slovitega londonskega gledališča Sadler's Wells. Zaključek festivala je pote-

Na različnih lokacijah v Murski Soboti se je zvrstilo več kot trideset dogodkov.

kal na grajski ploščadi z glasbenim, plesnim in filmskim koncertom potujočega kina Bridka Bebiča. Mednarodni festival nastaja v sodelovanju zavoda Flo-ta iz Murske Sobotice in Ljubljane, Mladinskega informativnega in kulturnega kluba Murska So-

bota, Javnega zavoda za kulturo, turizem in šport Murska Sobotica in Galerije Murska Sobotica. Izvedbo letošnjega festivala so poleg ministrstva za kulturo in murskosoboške mestne občine omogočili še drugi sponzorji in pokrovitelji iz Pomurja.

Rožice skrbijo, da veščine ne izzvenijo

JELKA PŠAJD, POMURSKI MUZEJ MURSKA SOBOTA

Skupina osmih žensk, imenovana Rožice, v Pomurskem muzeju Murska Sobotica deluje od leta 2014.

V muzeju se upokojenke zberejo dvakrat mesečno in ohranjajo stare rokodelske veščine izdelovanja rož iz krep papirja. Prvoten namen je bil ohraniti to veščino, skozi leta pa sta se namen in cilj razširila: poleg ohranjanja izdelujejo papirnate rože za muzejsko trgovinico, na voljo so tudi na drugih turističnih točkah, kot so denimo Expano, Rokodelski center DUO Veržej in JZ Krajinski park Goričko. Skupina od začetka sodeluje na vseslovenski razstavi rož iz krep papirja na Vranskem, znanje širi tudi v Porabju in si izmenjuje izkušnje z drugimi izdelovalkami rož iz krep papirja. Rožice so izdelale več kot sto cvetov za razstavo o smrti in izdelale okrog dvesto naprsnih poročnih cvetov za moderne svate. Tako skupina pod muzejskim vodstvom skrbi za ohranjanje starih oblik cvetov/rož ter jih prilagaja za sodobno uporabo (tradicionalni cvetovi v sodobnih aranžma-

jih ali popolnoma nove in sodobne oblike cvetov v sodobnih aranžmajih). Pri tem si občasno pomaga z domačima likovno pedagoginjo in likovnim umetnikom.

Obogateno s tradicijo Pomurja

Kljub epidemiji skupina dela. Za potrebe razstave Muzeja in galerij mesta Ljubljane v vili Zlatice o Ivanu Hribarju in ljubljanskem meščanstvu, ki je od letošnjega maja odprta za javnost, so ženske izdelale papirnato kopijo naglavnega venčka, ki ga je Ivanova hči dr. Zlatica Hribar nosila na maturi in je razstavljen v njeni garderobni sobi. V Rožni dolini v Ljubljani namreč stoji obnovljena vila Zlatice, dom Hribarjeve družine oziroma Ivana Hribarja, med drugim tudi ljubljanskega župana (1896 1910), ki je županoval v obdobju popotresne Ljubljane leta 1895. Bil je velik do-

Rožice Pomurskega muzeja Murska Sobotica v vili Zlatice z avtoricami razstave Muzeja in galerij mesta Ljubljane. | Foto: Pomurski muzej Murska Sobotica.

moljub in politični delavec. Po italijanski okupaciji Ljubljane leta 1941 je v protest storil samomor v Ljubljani. Vila stoji v imenitni družbi meščanskih vil, med drugim je čisto blizu Vidmarjeve vile, kjer je bila 27. aprila 1941 ustanovljena Osobodilna fronta slovenskega naroda. Na glavnem vhodu v vilo

Zlatice stoji doprsni kip Ivana Hribarja, na stopnišču visijo številne diplome. Prenovljeni prostori knjižnice oziroma kabine-ta, kuhinja, jedilnica, kopalnica in bela dekliška spalnica z garderobno omaro so opremljeni z izvirnim pohištvo. Jedilnica z mizo z meščanskim pogrinjkom, notranja oprema in obla-

čila pričajo o meščanski bivalni kulturi Hribarjevega časa. Čeprav govorimo o bogatem življenju v Ljubljani, je k interpretaciji in prikazu visoke ljubljanske meščanske kulture pripomogla tudi stara, skromna pomurska podeželska tradicija izdelovanja rož iz krep papirja.

Spoznajte legendarno soboško skupino

KSENIJA GLAŽAR

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota je do 20. septembra na ogled razstava »50 let skupine Špirit«.

Skupina Špirit je petdeseto obletnico obeležila pred tremi leti s koncertom. Nato je nastala razstava fotografij, ki je zdaj na ogled tudi v murskosoboški knjižnici. Skupina Špirit je del glasbene scene že od leta 1968. Začetki segajo v leto 1967, ko so učenci šestega razreda Osnovne šole I ustanovili ansambel Brother Celec. Danilo, Miran, Andrej in Bojan Celec so si razdelili vloge po vzoru skupine The Beatles, torej bas kitaro, bobne, ritem kitaro in solo kitaro. Inštrumentov takrat še niso imeli, zato so si jih izdelali iz lesa in starih kartonastih škatel. Z glasbenimi novitetami jih je oskrboval Vojči Celec, nastopali pa so v »Celcovem houstoru« na Ulici Šte-

fana Kovača in jezili okoliške stanovalce. Kakšno leto pozneje so se v osmem razredu Marjan Gerenčer Gere, Jože Rappl, Boris Vild in Boris Štefanec odločili, da ustanovijo skupino, ki se je imenovala Lazy Boys. Nato so se združili s Celeci. Ime Špirit band si je izmislil Gere. Pozneje so se jim pridružili fantje iz Ljutomer. Trenutno skupino Špirit sestavljajo Danilo Celec (bas kitara), Andrej Celec (kitara), Marjan Vidic (bobni), Roman Kovačič (vokal in kitara), Davor Kiraly (klaviature) in Tajda Nemec (pevka). Na koncerte radi povabijo goste in glasbenike, s katerimi radi sodelujejo. Med drugim zaigrajo avtorsko pesem »Igrali bomo Špirti«.

Sprehodite se skozi ustvarjalni opus skupine Špirit.

Slikarji pokazali, kaj znajo

GEZA GRABAR

V okviru KUD Štefan Kovač Murska Sobota delujoča sekcija ljubiteljskih slikarjev LIKOS je tudi to poletje pripravila slikarsko kolonijo.

Bila je že jubilejna, trideseta, trajala je dva dni in je potekala pod okriljem Turističnega društva Bogojina. Prvi dan je dvanajst slikarskih umetnikov, med njimi sta bila tudi dva iz Ljubljane, ustvarjala v Kančevcih in okolici, drugi dan so umetniki nato ustvarjali v Bogojini. Obakrat so v večini na prostem slikali na platno. V Domu duhovnosti v Kančevcih, kjer je bilo njihovo zatočišče prvega dne, so pripravili razstavo umetniških del z dosedanjih kolonij. Drugi dan je slikarska

kolonija potekala na turistični kmetiji Puhani v vinorodnem okolišu Vrhič nad Bogojino. Letošnja slikarska kolonija je bila posvečena tudi praznovanju 30. obletnice samostojne Slovenije. V tem času je na koloniji nastalo veliko umetniških del. Slikarji so se s svojimi slikami predstavljali v kulturnem domu in v župnijskih prostorih, obakrat v Bogojini, v občinski stavbi Občine Moravske Toplice ter v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota.

Ustvarjalnosti na druženju ni manjkalo.

5. FESTIVAL STRIPOVSKE UMETNOSTI MIKK(S)TRIP

Mikk Murska Sobota vabi k sodelovanju posameznike ali skupine, ki želijo svoje zgodbe prikazati skozi umetnost stripa.

Stripovske zgodbe so lahko narisane v poljubni tehniki (vključno z računalnikom), formata A3 ali A4 in poljubnega števila strani.

Letošnja tema, na katero ustvarjate zgodbe, je »BOLJŠI SVET«.

Rok za oddajo del je **30. 9. 2021**.

Stripe pošljite na info@mikk.si ali po pošti na: Mikk Murska Sobota, Trubarjev drevored 4, 9000 Murska Sobota.

Prispele stripovske zgodbe bodo razstavljene v MIKKovi galeriji Odprto obrobje ter prikazane v digitalni publikaciji.

**Projekt MIKK(s)trip je sofinanciran s strani Mestne občine Murska Sobota.*

Uspešno poletje za AK Pomurje

GEZA GRABAR

Dosegli so zavidljive rezultate in znova dokazali, da imajo velik potencial.

Upravičeno smo lahko ponosni na njih.

Na 32. mednarodnem atletskem mitingu, ki je štel za veliko nagrado Telekom Slovenije, se je pomerilo več kot tristo atletov in atletinj iz 25 klubov iz Slovenije in še enajstih drugih držav. V močni mednarodni konkurenci so uspešno tekmovali tudi atleti in atletinje iz AK Pomurje. Najvišjo uvrstitev kluba je tokrat dosegla Natalija Pavlinjek, ki je na 100 m z ovirami osvojila tretje mesto (16,23) in bronasto medaljo. Šesto mesto je na 1500 m dosegla Urška Martinec (4:38,40). Med članicami je na 200 m Natalija Pavlinjek zasedla štirinajsto mesto, Zala Janža pa sedemnajsto mesto. Uspešno so na mitingu tekmovali tudi pionirke in pionirji. Najvišjo uvrstitev je s sedmim mestom in osebnim rekordom na 600 m (1:44,92) dosegla Lara Horvat, Klara Janža je bila na isti razdalji dvanajsta. Na 60 m je tekmovala Lea Hampo in se uvrstila na štirinajsto mesto. V času novega osebnega rekorda na 600 m (1:38,90) je tekel Tvit Trajbarič in osvojil osmo mesto. Na podobnem mitingu v Gradcu (Avstrija TOP 4) je v sprintu na 100 m z ovirami s časom 15,87 že v kvalifikacijah Natalija Pavlinjek postavila osebni, klubski in pomurski rekord. V finalnem teku je z nekoliko preveč pomoči vetra tekla še hitreje od novega rekorda (15,82 s) in osvojila končno šesto mesto. Uspešno je tekmovala tudi v teku na 200 m. Kljub močnemu protivetru in utrujenosti je za samo 25 stotink zaostala za letošnjim osebnim rekordom (26,81).

Martinčeva z osebnim rekordom

Na 4. mednarodnem atletskem mitingu, ki je bil v prestolnici avstrijske Štajerske nekaj tednov zatem, je članica kluba Urška Martinec razdaljo 800 m pretekla v času novega osebnega rekorda (2:15,89) in zasedla četrto mesto. Lara Horvat se je med deklicami U18 na 800 m z osebnim rekordom 2:27,89 uvrstila na drugo mesto; prav tako drugi na 800 m je bil Tvit Trajbarič med dečki U18. Tudi on je odtekel novi osebni rekord (2:23,71). Martinčeva je osebni rekord odtekla tudi v Waidhofnu pri Ybbsu v Avstriji, in sicer na 1000 m (2:53,03). S tem rezultatom je dosegla drugo mesto.

»Težje je uspeti v športu kot v poslu«

KSENIJA GLAŽAR

Urško Martinec iz Murske Sobote poznamo po športnih dosežkih s področja atletike. Pred kratkim se je podala na poslovno pot. Poslovno priložnost je odkrila v kozmetiki z dodatkom kozjega mleka.

Atletinja, ki je sledila otroškim sanjam in izdeluje lastno kozmetiko.

Kar tri leta zapored je bila najboljša športnica Mestne občine Murska Sobota. Prvo priznanje je še kot osnovnošolka prejela že leta 2005. V letošnjem letu je, kot pravi, izboljšala kar tri osebne rekorde, in sicer na 800, 1000 in 1500 metrov. »Bila sem druga na tekmovanju za atletski pokal Slovenije za člane in članice na 1500 metrov. V teku na 1000 metrov sem za štirinajst sekund popravila osebni rekord, ki sedaj znaša 2:53,03,« izpostavi najboljše dosežke mlada športnica.

Obožuje kozmetiko

Sobočanka poleg atletike že od nekdaj obožuje kozmetiko in si želi imeti kozmetični salon. V četrtem razredu osnovne šole je klicala proizvajalce kozmetike ter jih prosila za opis kozmetike in ceničke, kar hrani še danes. Rada prebira literaturo, povezano s kozmetiko, naravno kozmetiko in dermatologijo. »Lansko leto sem med epidemijo prvič poskušala zmešati nekaj izdelkov, ki sem jih nato razdelila prijateljem z navodilom, naj jih preskusijo. Ko sem videla rezultate in pozitiven odziv, sem se odločila, da moram stvar izpeljati do konca in izdelati lastno kozmetično linijo,« razloži dogajanje, ki je sprožilo njeno poslovno pot.

Kozmetični izdelki s kozjim mlekom

Pri pisanju receptov, ki jih je v celoti sestavila sama, je navdih črpala iz narave, tudi iz poljščin, ki jih kmet pridelava na njivi; med drugim je uporabila tudi kozje mleko, ki na kožo deluje negovalno in ji daje mehko. »V izdelkih ga je veliko in v njih so tudi visoke vsebnosti drugih aktivnih učinkovin, saj želim, da izdelki predstavljajo visoko kakovost in konkurirajo najboljšim,« razloži. Najprej se je lotila izdelave kreme za obraz, zatem še čistilnega gela za obraz in tonika. V začetni fazi razvoja so še nekateri drugi izdelki. Izdelki za nego kože bodo na voljo izključno v izbranih kozmetičnih salonih ter na spletni strani Kozmetike Martur in v okviru wellnessa na njihovi družinski kmetiji Mali raj. Lotila se je še izdelave šampona za lase, ki prav tako vsebuje izvleček kozjega mleka in bo na voljo tudi v trgovinah, kjer prodajajo njihove kozje sire.

Doseči želi zastavljene cilje in želje

O primerjavi športa in posla pravi, da je uspeh v športu neprimerljiv z uspehom na poslovnem področju. »Uspeti v špor-

tu je bistveno težje kot v poslu. Atletika je zelo zahteven šport, sploh tek na srednje in dolge proge, s katerim se ukvarjam. Zahteva disciplino, odrekanje in psihično pripravo na težke napore. Poleg vsega se s športom ne moreš dolgo ukvarjati,« pravi Urška Martinec. Dodaja še, da bo v atletiki vztrajala, dokler ne doseže želja in ciljev. Vse osebne rekorde želi popraviti za več deset sekund. Če bo to dosegla, bo to hkrati dokaz, da je v atletiki uspela. Po dveh desetletjih ukvarjanja z atletiko si želi, da bi odtekla normo za večje atletsko tekmovanje. Dodaja še, da je poslovne obveznosti precej težko usklajevati s športnimi, saj podjetje zahteva veliko energije in pogosto skrbi iz službe nosi tudi na trening. »Vendar tudi na poslovnem področju delujem podobno. Tudi motivacije mi ne manjka. Ko se posvetim atletiki, je vse predano temu cilju. In tukaj ključno vlogo prevzamejo starši, partner in naši zaposleni,« še pravi. Zagotovo bo tudi za svojo linijo kozmetike Martur naredila vse, da bo blagovna znamka postala prepoznavna tako v Sloveniji kakor v tujini.

Od vaških igrišč do Londona

ALEŠ CIPOT

Mura, prvak Slovenije, si je izborila evropsko jesen in bo v konferenčni ligi tekmovala z eminentnimi nasprotniki: Tottenham Hotspur, Stade Rennais in Vitesse.

Muraši tekmovalje v konferenčni ligi začnejo 16. septembra proti nizozemski ekipi Vitesse v mariborskem Ljudskem vrtu. Tudi angleški Tottenham Hotspur in francoski Stade Rennais bodo gostili v Mariboru, saj Mestni stadion Fazanerija trenutno še ne izpolnjuje vseh pogojev za igranje tekem konferenčne lige. Že 30. septembra bo Mura gostovala na Tottenham Hotspur Stadiumu v londonskem predelu Tottenham. Zadnjo tekmo v konferenčni ligi bodo igrali 9. decembra na gostovanju pri nizozemskem Vitesseju. Muri je uspel velik dosežek. Kot edini predstavnik Slovenije bodo namreč letos igrali v skupinskem delu evropskih tekmovalj. Nasprotniki so resda zelo močni in težko premagljivi. Samo med londonskim Tottenhamom in Muro je približno sedemsto milijonov evrov velik finančni razkorak. Trener Mure Ante Šimundža vedno poudarja, da so ambiciozni in da si vedno tudi želijo biti tekmovalni. Če ne bi bilo tako, se jim ne bi uspelo prebiti skozi evropske kvalifikacije. Je pa igranje proti tako kakovostnim nasprotnikom zlasti nagrada tako za nogometaše kot za navijače Mure. V nekaj letih so prehodili pot od vaških igrišč do elitnih evropskih stadionov.

Naporna in uspešna pot do konferenčne lige

Na poti do konferenčne lige je

Mura je v nekaj letih prehodila fantastično pot od vaških igrišč do Londona.

Mura v kvalifikacijah za ligo prvakov izločila ekipo Škendije, prvaka Severne Makedonije. V drugem krogu kvalifikacij za ligo prvakov je bil od Mure boljši bolgarski prvak Ludogorec. Mura je tako pot nadaljevala v tretjem krogu kvalifikacij za ligo Evropa, v katerih je izločila litovskega prvaka Žalgiris. V zadnjem, četrtem krogu kvalifikacij za ligo Evropa so Muro izločili nogometaši Sturm iz avstrijskega Gradca. Mura si je že z izločitvijo Žalgirisa zagotovila nastop v skupinskem delu konferenčne lige, kar pomeni tudi izreden finančni priliv. Zgolj za uvrstitev v skupinski del konferenčne lige bodo prejeli 2,94 milijona evrov, če k temu prištejemo še nagrade iz kvalifikacijskih

tekem, znesek preseže tri milijone evrov. Mura si lahko zagotovi še dodaten zaslužek, saj vsaka zmaga v skupinskem delu konferenčne lige prinaša pol milijona evrov, remi pa 160 tisoč evrov.

V domačem prvenstvu precej težje od pričakovanj

Če so bili nastopi murašev v evropskih tekmovaljih uspešni, pa jim vsaj na začetku ni šlo po željah v domačem prvenstvu. Pričakovali smo sicer, da ne bo enostavno hkrati uspešno tekmovali v Evropi in prvenstvu. Doseženi rezultati so vsaj na začetku Muro uvrščali na zadnja mesta lestvice prve lige. Igranje dveh tekem na

Prihodki pomurskega nogometnega ponosa bodo zaradi uspešnih iger v Evropi preseгли tri milijone evrov.

teden v juliju in avgustu, številna naporna potovanja in ne nazadnje tudi t. i. preklap v glavah nogometašev z evropskih tekem na tekme prve lige so se izkazali za precej bolj zahtevne, kot so pričakovali po večini optimistično razpoloženi navijači kluba.

Bo to končno zelo uspešen prestopni rok?

Zaradi naporenega ritma tekem, poškodb nogometašev ter dejstva, da za tekmovalje v konferenčni ligi potrebujejo širši in še kakovostnejši nabor igralcev, so se v klubu okrepili z napadalcem Mitjo Lotričem, Žigo Škoflekom in Nardinom Mulahusejnovičem, z vezistom Nikom Lorbkom ter mladim branilcem

Azurjem Mahmičem. Prestopni rok se je zaključil 31. avgusta, po tem datumu pa so lahko moštvo okrepili le še s prostimi igralci, ki nimajo sklenjenih pogodb z drugimi klubi. Dobrodošlo bi bilo okrepiti še obrambno vrsto, ki je precej manj čvrsta in neprepustna kot v minulem prvenstvu, ter desni bočni položaj. Klub so medtem zapustili vezisti Nino Kouter, David Đurak in Aljaž Antolin, krilna napadalca Renato Simić in Andrija Filipović ter obrambni igralec Dragan Lovrić, krilna napadalca Vito Štrakl in Filip Kosi sta po zaključku staža v mladinski šoli zapustila Muro, krilnega napadalca Luko Mariča so posodili v beltinskega drugoligaša.

Panvita Pomgrad napada peterico

ALEŠ CIPOT

Odbojkarji bodo prvenstvo začeli v soboto, 2. oktobra. Že prvi nasprotnik Panvite Pomgrada je zelo atraktiven – v goste namreč prihaja ACH Volley Ljubljana.

S potekom priprav, ki se jih udeležuje trinajst odbojkarjev, je strokovno vodstvo Panvite Pomgrada zadovoljno. Cilj v novi sezoni je osvojitev petega mesta, vsekakor pa se bodo poskušali izogniti končnemu sedmemu ali osmemu mestu na lestvici, saj prinašata tekme s prvo- oziroma drugo uvrščenim moštvom 1. B lige za uvrstitev v play-off osmih moštev 1. A lige. Panvito Pomgrad so okrepili Kanadčan Connor McConnell (korektor), nekdanji mladinski reprezentant Urban Fužir (sprejemalec) in Urban Hafner (drugi podajalec), v ekipo se je vrnil domači nekdanji mladinski in kadetski reprezentant David No-

vak (libero). Klub sta zapustila drugi podajalec Marin Novak in sprejemalec Nikola Ražnatović. Trenerja ostajata Dejan Fujs kot glavni trener in Gorazd Flisar kot njegov pomočnik. Poleg klubov ACH Volley Ljubljana, Merkur Maribor, Calcit Volley in Salonit Anhovo, ki so favoriti za osvojitev prvenstva, so letos v 1. A ligi konkurenti Panvite Pomgrada še Krka, HišaNaKolesih Triglav ter Črnuče.

Razvoj domačega kadra

Poleg omenjenega tekmovalnega cilja si bodo prizadevali za uveljavitev domačih nadarjenih odbojkarjev. Spomnimo, da so z

Odbojgarskim klubom Radenci sklenili sodelovanje, od katerega si v prihodnosti obetajo razvoj domačih odbojkarjev. Sedem odbojkarjev druge ekipe Panvite Pomgrada, ki so doslej igrali v drugi ligi, so priključili radenskemu klubu, ki nastopa v 1. B ligi. Panvita Pomgrad tako z drugo ekipo ne bo več tekmovala v drugi ligi, so pa nekateri mladi nadarjeni odbojkarji OK Radenci okrepili mladinsko ekipo Panvite Pomgrada v 1. mladinski odbojgarski ligi. Dobro sodelovanje, od katerega si lahko obetamo optimalen razvoj mladih odbojkarjev, je želja obeh klubov. Razvoju posvečajo posebno pozornost, saj imajo v svojih vrstah kadetske reprezentante,

Glede na to, da so v zadnjih letih vzgajali kar nekaj kakovostnih mladih igralcev, se za prihodnost kluba ni bati.

zmagovalce evropskega prvenstva v Albaniji Nika Legena, Vida Suhadolnika in Urbana Rajnarja. Z njimi so sklenili večletne pogodbe in v klubu pričakujejo, da jih bodo počasi začeli priključevati prvi ekipi. V klubu se lahko pohvalijo tudi z mladinskima reprezentantoma

Nikom Kovačičem, trenutno je član moštva Radencev, in Dinom Vinkovičem, ki je član prve ekipe Panvite Pomgrada. Oba sta bila z mladinsko reprezentanco prvaka srednjeevropske lige MEVZA. Dino Vinkovič je tudi državni prvak v odbojki na mivki U20.

ČLANI KAJAK KANU KLUBA ROTOATTIVO so konec avgusta uspešno organizirali državno prvenstvo v kajaku in kanuju na mirnih vodah na murskosoboški Kamenšnici, na katerem je nastopilo več kot 120 tekmovalcev v vseh kategorijah. V največ disciplinah je nastopila Hana Bedernjak, ki je skupaj z Ješe Salnajs osvojila drugo mesto pri starejših deklicah v kajaku dvojcu na 500 m in 1000 m. Odlično tretje mesto je osvojila tudi v k-1 na 5000 m. V mešanem dvojcu k-2 mix na 200 m sta skupaj z Majem Habjaničem za las zgrešila tretje mesto. Na državnem prvenstvu je nastopila večina vrhunskih slovenskih kajakašev in kajakašic, ki so medtem že odpotovali na svetovno prvenstvo na Portugalsko. Domače člane še v septembru čakajo tri tekme slovenskega pokala – v Ankaranu, Ljubljani in Žusterni. | Aleš Cipot

IGRALCI KOŠARKARSKEGA KLUBA RADENSKA CREATIV SOBOTA se pripravljajo na novo sezono. Članska ekipa je zaradi epidemije v lanski sezoni odigrala samo prvo tekmo tekmovanja, potem pa je vodstvo zveze tekmovanje odpovedalo. Letos so se člani zbrali v isti zasedbi kot lani, vodita jih Peter Juteršnik in pomočnik Tomaž Černjavič. Mlajše selekcije so tekmovanje zaključile po prilagojenem sistemu. Vodja mladinskega pogona ostaja Rok Brinar, ki skrbi, da delo mlajših selekcij kot sistem športnega treniranja uspešno poteka. V avgustu je igralec Lan Legen uspešno, kot nosilec igre, zastopal reprezentanco U14. Najmlajše selekcije so s treningi začele s prvim šolskim dnevom, še vedno je odprt vpis v košarkarsko šolo. Treninki so ob sredah ob 17. uri in ob petkih ob 13. uri v športni dvorani Osnovne šole I Murska Sobota. | Aleš Cipot

V CENTRU ŠPORTA IN PLESA ZEKO so v začetku septembra začeli s trinajsto sezono športa in plesa. Obiskovalci (že od tretjega leta starosti) bodo lahko uživali v že znanih programih. Pripravljajo tudi programe, kot sta Fit šolar in predšolski otroci, novost so maturantski plesi. Nekatere vadbe bodo ostale v spletni obliki, saj so pridobili kar nekaj vadečih iz vse Slovenije. Začela so se tudi mednarodna prvenstva. S plesalci breakdancea in hip hopa se odpravljajo na evropsko prvenstvo na Poljsko, v oktobru je predvidena udeležba na svetovnem prvenstvu na Danskem. Za vsakogar najdejo primerno vadbo, ki ob dobri glasbi in odličnih trenerjih prinese zelene rezultate. Vabljeni v Center športa in plesa Zeko. | Aleš Cipot

V JUDO KLUBU MURSKA SOBOTA so začetek nove sezone začeli z vadbo starejših skupin, nadaljevali pa s treningi novincev. Treningi potekajo v dvorani za judo Gimnazije Murska Sobota vsak dan od 16.30. K vpisu vabijo vse, ki jih judo zanima. Judo, ki ga učijo v klubu, je pot učenja in vzgoje v odlične ljudi, ki se bodo vedeli zoperstaviti vsem izzivom sodobne družbe. Judoistke in judoisti so izpite za višje pasove že uspešno zaključili. Udeležili se bodo državnih prvenstev in drugih uradnih tekmovanj pod okriljem Judo zveze Slovenije. Cilji so seveda odličja na državnih prvenstvih ter uspešna organizacija inkluzivnega državnega prvenstva oz. Festivala Jožeta Škrabe, državnega prvenstva veteranov in ekipnega državnega prvenstva. Vsa državna prvenstva bodo organizirali v novembru. | Aleš Cipot

NOGOMETNI KLUB RAKIČAN v novi sezoni tekmuje v pomurski nogometni ligi. Rezultatsko bi uvod v sezono lahko bil boljši, po prvih treh krogih so zbrali neodločen izid, poraz in zmago. A so glede na znane razmere zaradi koronavirusa, v katerih so bili prisiljeni v skoraj enoletno obdobje brez aktivnosti, zadovoljni. V novi sezoni so se okrepili z osemimi igralci, trije so klub zapustili. Cilj je uvrstitev v zgornjo polovico lestvice, med prvih šest moštev. Še vedno si prizadevajo za prenos lastništva glavnega igrišča, s tem so povezani tudi načrti o njegovi prenovi, med njihovimi cilji pa je tudi dokončanje pomožnega igrišča v rakičanskem parku. | Aleš Cipot

NEGOTOVE RAZMERE ZARADI KORONAVIRUSA so člansko moštvo ŠNK Bakovci prisilile v vsaj enoletno mirovanje. Zdaj že minulo sezono so v medobčinski nogometni ligi Murska Sobota začeli zelo ambiciozno in optimistično, vendar so s tekmovanjem v ligi zaradi prestroгих ukrepov države prehitro zaključili. Glavni vir prihodkov kluba je trženje igrišča drugim klubom v času priprav. Zaradi negotovih razmer so prihodki iz tega vira močno usahnili. Pravijo, da z glavo skozi zid ne gre in da so se zato v letošnji sezoni odpovedali nastopanju članskega moštva. Če se bodo razmere izboljšale, se bodo tekmovanju priključili v naslednji sezoni. V klubu sicer redno trenirajo kadeti in dve mlajši kategoriji. Do sprememb je prišlo tudi v upravnem odboru kluba. | Aleš Cipot

Za športno dejavnost enako denarja

GEZA GRABAR

Na jubilejni, 25. seji skupščine Športne zveze Murska Sobota so ugodno ocenili delo tudi v minulem letu.

Od skupaj 59 članic, ki so plačale članarino, so se seje udeležili delegati 25 društev, klubov in zvez. Predsednik Andrej Gomboši je v poročilu izpostavil, da so članice dejavnosti v letu 2020 financirale na podlagi novega odloka o postopku, pogojih in merilih za sofinanciranje letnega programa športa. Programi športa v Mestni občini Murska Sobota so se tako vrednotili prek tega dokumenta in na javnem razpisu. Povedal je, da so se z županom dr. Aleksandrom Jevškom in z mestno upravo uspeli dogovoriti, da se ohrani višina sredstev iz prejšnjih let, kar znaša 320.000 EUR.

Zmanjšale so se motorične sposobnosti

V razpravah je bilo izpostavljeno, da je zaradi omejitev druženja vključenost v športne dejavnosti v vseh pogledih nazadovala, zato bo treba vložiti veliko naporov, da bi ponovno dosegli stare razmere, in še več, da bi jih preseгли. Še eno leto omejitev bi bilo za večino članic in mlade pogubno. Zaradi šolanja od doma in manj fizičnih aktivnosti se je pri mladih povišala stopnja debelosti in so se zmanjšale motorične sposobnosti. Edina rešitev za omilitev zaskrbljujočega stanja je financiranje dodatnih športnih aktivnosti. Ob pomoči krajevnih skupnosti in mestnih četrti je pomembna tudi širša vključenost v

gibanje vseh generacij, ki bo zahtevala širši nagovor. Župan dr. Aleksander Jevšek je poudaril, da ima občina precej lokacij za izvajanje športne rekreacije na prostem, za športe v zaprtih prostorih pa mestu tako za izvajanje športnih dejavnosti kakor za organiziranje tekmovanj manjka večnamenska (športna) dvorana, v nekaterih pa se na novo poraja problematika lastništva. Strinjal se je, da je treba veliko energije vložiti v ponovno doseganje množičnosti in pestrosti programov. V občini premorejo kar 117 kategoriziranih športnic in športnikov.

Župan dr. Aleksander Jevšek je poudaril, da ima občina precej lokacij za izvajanje športne rekreacije na prostem, za športe v zaprtih prostorih pa mestu tako za izvajanje športnih dejavnosti kakor za organiziranje tekmovanj manjka večnamenska (športna) dvorana, v nekaterih pa se na novo poraja problematika lastništva.

Podelitev plakete (od leve): dr. Aleksander Jevšek, Miran Močan in Andrej Gomboši.

Prejemnik plakete za leto 2020 za izjemne tekmovalne, trenerske in organizacijske dosežke je Miran Močan. Član Namiznoteniškega kluba Sobota deluje v klubu že od leta 1977. V svoji bogati tekmovalni karieri je dosegal odlične rezultate tako na republiški kot na zvezni ravni. V 80. letih je osvojil dva naslova ekipnega prvaka Jugoslavije – med kadeti in leto pred tem še med mladinci. V sezoni 1983/84 je dodal še mladinski naslov med posamezniki in dvojicami. Bil je tudi član prve članske ekipe in je kar nekaj sezon igral v prvi in drugi zvezni ligi. Igralsko kariero je končal zaradi prometne nesreče leta 1985, a se je po dveh letih vrnil in klubu pomagal z igranjem v drugi slovenski namiznoteniški ligi. Od leta 1989 do leta 2015 je bil v NTK Sobota zelo uspešen profesionalni trener. V tem času je klub osvojil več kot sedemdeset naslovov slovenskega prvaka med posamezniki, dvojicami in ekipami. V prvi trenerski sezoni je člansko ekipo uspel popeljati nazaj v prvo zvezno ligo, tudi v naslednji sezoni so obstali med desetimi najboljšimi klubi v namiznem tenisu v Jugoslaviji. V samostojni Sloveniji je klub vse do leta 2012 igral v prvi slovenski ligi. Danes je Miran Močan še vedno član kluba in prenaša izkušnje na podmladek. Občasno za ekipo Sobota veterani odigra tudi tekmo v pomurski veteranski ligi.

Odlikovanje v prave roke

GEZA GRABAR

V gasilskih vrstah v pomurski gasilski regiji in tudi širše je zadnja desetletja izjemen pečat pustil Jože Rituper iz Markišavcev. Še vedno je nepogrešljiv pri tako rekoč vsaki gasilski prireditvi, enako na področju izobraževanja, še zlasti pri sojenju.

Že kot enajstletnik je stopil v gasilske vrste. Ker izhaja iz pomembne gasilske družine in se je vrlin gasilcev nalezal že zelo zgodaj, je tako kot oče Zoltan in brat Karel v teh vrstah pustil neizbrisen pečat. Zaradi aktivnosti očeta v murskosoboški gasilski zvezi je najprej začel in nato nadaljeval uspešno gasilsko kariero v PGD Markišavci in Gasilski zvezi Mestne občine Murska Sobota. Po aktivnostih med pionirji in mladinci je nadaljeval z operativnim delom in leta 1977 opravil tečaj za sodnika. Pomembno in odgovorno delo sodnika v gasilski organizaciji opravlja tudi na širšem območju regije na uradnih tekmovanjih ter tudi na različnih društvenih in meddruštvenih

tekmovanjih in srečanjih. Izobraževanje je bilo vedno njegova prioriteta na osebni in tudi na gasilskem področju. Poleg splošne izobrazbe grafičnega inženirja se je izobraževal na področju gasilstva ter leta 1996 opravil izobraževanje za člane višjih poveljstev in postal višji gasilski častnik organizacijske smeri. Opravil je še tečaj za predavatelja (1996), informatiko (2002) in uporabnika radijskih postaj (2008). Pridobljeno usposobljenost, ki je zaradi bogatih izkušenj zavidanja vredna, je prenašal na mlade in druge člane gasilskih organizacij, in sicer kot predavatelj izobraževanj in usposabljanj, pregledov društev ter tekmovanj in strokovnih posvetov na ravni občinske gasil-

ske zveze in regijskega sveta ter poveljstva.

Pomemben člen napredka

Zaradi aktivnosti in usposobljenosti je med letoma 1998 in 2019 uspešno opravljal delo tajnika Gasilske zveze Mestne občine Murska Sobota, od leta 1996 do leta 2018 tajnika PGD Markišavci in od leta 2008 tudi tajnika regijskega sveta za Pomurje. Na področju administrativnih nalog je aktivno sodeloval v komisijah za nabavo gasilske tehnične opreme, inventurnih komisijah in pri različnih projektih. Med pomembnejšimi sta vsekakor mednarodni projekt Rešujmo skupaj ter nacionalna prireditev

Nagrajenec s podeljevalcema med domačimi gasilskimi tovariši iz PGD Markišavci.

Bogatajevi dnevi. Ne gre pozabiti niti projekta PHARE, ki ga je izvajalo PGD Černelavci. Na organizacijskem področju v gasilski organizaciji je uspešno sodeloval na skupščinah gasilske zveze, občnih zborih društev ter nekajkrat tudi kot delegat

na plenumih in kongresih Gasilske zveze Slovenije. Zato lahko zaključimo, da je Jože Rituper zaslužen za razvoj gasilstva na področju operative, vzgoje in izobraževanja ter za napredek gasilstva v gasilski zvezi mestne občine in v Pomurju.

Veliki premiki v PGD Kupšinci

GEZA GRABAR

Z gasilskimi garažami pri nekdanji šoli zaokrožena podoba novega krajevnega doma.

Gibalo razvoja in družabnosti je bilo gasilsko društvo že od nekdaj tudi v tem primestnem naselju. Tako je ostalo vse do danes. Leta 2016 so uradno počastili osemdeset let delovanja, po nekaterih virih pa njihov začetek v kraju sega v leto 1906. Od leta 2010 so ponosni lastniki gasilske prikolicе z opremo, agregatom, 400-litrskim rezervoarjem za vodo, navijakom za hitri napad in črpalko z visokim tlakom, od leta 2013 pa še nove motorne brizgalne. Poleg skrbi društva za materialni razvoj ter nakup nove opreme za gašenje in reševanje si nenehno prizadevajo za krepitev članstva, njihovo usposabljanje in izobraževanje. »Kot v vsakem društvu skrbimo za pomlajevanje članstva,« pravi poveljnik Mitja Kovačič in dodaja, da se lahko pohvalijo tako s fantovsko kot dekliško pionirsko desetino. Nepretrgoma ju imajo že od leta 2012. V zadnjem času so člani na občinskem tekmovanju največje uspehe dosegli med letoma 1998 in 2005, ko so bili dvakrat občinski prvaki (1998, 1999) ter kar štirikrat tretji (2000, 2001, 2003 in 2005). Občasno na tej ravni zelo uspešno tekmujejo tudi z ekipo članov B, ki je bila

kar nekajkrat druga (2012, 2014 in 2017), in mladinkami, ki so bile najboljše v občini leta 2007. Med najboljšimi v mestni občini so tudi pionirji: prvi so bili v letih 2015 in 2018, drugi v letu 2016 ter tretji v letih 2012 in 2013. Enako velja za pionirke, ki so bile prve v letih 2006, 2015 in 2016 ter druge v letu 2005.

Nekdanja šola prostor tudi za gasilce

S skupno pomočjo krajevnе skupnosti in Mestne občine Murska Sobota so zadnja leta veliko vlagali v temeljito posodobitev in ureditev okolice. Tako je nastal sodoben krajevni dom za številne prireditve. V njegovi neposredni bližini je sodoben športno-rekreacijski center za številne športne panoge. Med največjimi mejniki gasilcev pri vlaganju v nove prostore je prav lansko leto, ko so pri nekdanji šoli oziroma novem krajevnem domu kot samostojen objekt zgradili gasilske garaže. 120 tisoč evrov vredno investicijo je financirala Mestna občina Murska Sobota. S tem je društvo v pritličju pridobilo garaži z orodiščem, v nadstropju pa še manjši prostor, skupaj čez 105 kvadratnih metrov uporabnih površin.

Ponosni na svoje korenine (od leve): Mitja Kovačič (poveljnik), Herman Šiftar, Karel Kočar, Franc Nemec (častni predsednik), Franc Nemec, Bela Gorčan in Anton Slekovec (predsednik).

Odslej je tudi vozilo s prikolico v novih prostorih.

Vodstvo društva: predsednik Anton Slekovec, namestnik predsednika Denis Flajšaker, poveljnik Mitja Kovačič, namestnik poveljnika Bojan Kumin, orodjar Viktor Žilavec, tajnik Igor Makari, blagajničarka Gabrijela Baler, predstavnik veteranov Bela Gorčan, predstavnik članic Jožefa Pišek, predstavnik mladine Aleš Pertoci.

Po (po)moč na 112

GEZA GRABAR

V Sloveniji imamo trinajst regijskih centrov za obveščanje za klic v sili na številko 112, eden je tudi v Murski Soboti.

Kot preostali opravlja operativno-komunikacijske naloge opazovanja, obveščanja in alarmiranja 24 ur na dan in neprekinjeno 365 dni v letu. Center deluje v okviru Izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje Murska Sobota, prostore ima v gasilskem domu ter zaposluje deset operativcev in vodjo centra. Kot je povedal vodja Primož Senčar, omenjena enotna številka v večini držav EU nudi nujno medicinsko pomoč, pomoč gasilcev, nujno veterinarsko pomoč ter pomoč gorskih, jamarskih in drugih reševalcev.

Za medicinsko pomoč 6320 klicev, gasilci na 999 dogodkih

Lani so v Sloveniji na številko 112 skupaj prejeli 514.653 telefonskih klicev na pomoč, samo v Murski Soboti jih je bilo 19.794. Poleg tega so v Pomurju na to številko prejeli še 4415 sporočil SMS ter 45 t. i. klicev Ecall (samodejni klic iz vozila ob nesreči). Tudi v murskosoboškem centru je bilo največ telefonskih klicev – kar 6320 ali skoraj 17 na dan – za nujne medicinske

pomoči. Dogodkov, v katere so bili poleg drugih reševalcev vključeni še gasilci ali pa izključno samo oni, je bilo lani v pokrajini ob Muri 999 ali 2,7 na dan. Od tega je bilo največ tehnične in druge pomoči (541, od tega 349 prevozov pitne vode), naravnih nesreč (183), požarov in eksplozij (148) ter nesreč v cestnem prometu (74).

V mestni občini gasilci 133-krat

Največ intervencij, kjer so so-

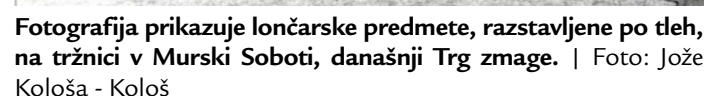
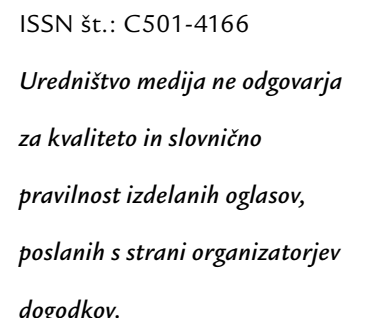

Lanska povprečna odzivnost na dohodne klice je bila v regijskem centru Murska Sobota tri sekunde.

delovali (tudi) gasilci, je med 27 lokalnimi skupnostmi bilo na območju Mestne občine Murska Sobota (133) ter v občinah Ljutomer (64) in Lendava (63). Po mesecih so bili gasilci največkrat na delo februarja (152), julija (136) in avgusta (122).

Senčar poudarja, da pri »ga-

silskih« intervencijah glede na prejšnja leta ni večjih odstopanj – razen pri nujenju tehnične in druge pomoči, kamor so po novem vključeni tudi prevozi pitne vode, zato je v tem segmentu zaznati precejšnje povečanje (s 172 v letu 2019 na 541).

PRIREDITVE IN DOGODKI		
sreda, 15. 9. 2021, ob 10.00	Parada učenja – Dan učečih se skupnosti: Učenje je življenje – naj krepi in radosti! (LUMS in podizvajalci)	Slovenska ulica v Murski Soboti
sreda, 15. 9. 2021, ob 18.00	19. oddaja SPLET BESED (Mikk)	v živo na Mikkovem Facebooku in v klubskem prostoru
petek, 17. 9. 2021, od 11.00 do 20.00	SOČNA VILICA	Slovenska ulica v Murski Soboti
sreda, 22. 9. 2021, ob 10.00 in ob 16.00	Muzejske zgodbe – za gluhe in naglušne (Pomurski muzej, Društvo gluhih in naglušnih Pomurja ter Ljudska univerza MS)	Pomurski muzej Murska Sobota
sreda, 22. 9. 2021, ob 17. 00	URŠKA FARTELJ: KLEPET Z USTVARJALKO (Ljudska univerza MS, Urška Fartelj in PIŠK MS)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 24. 9. 2021, ob 19.00	podelitev 25. večernice, nagrade za najboljše mladinsko literarno delo minulega leta	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 28. 9. 2021, ob 19.00	Lučka Zorko: »DIVJA NOČ« (PIŠK MS, Lučka Zorko in Denis Škofič)	e-literarni dogodek, kanal YouTube Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sreda, 29. 9. 2021, ob 18.00	20. oddaja SPLET BESED	v živo na Mikkovem Facebooku in v klubskem prostoru
četrtek, 30. 9. 2021, ob 17.00	srečanje in pogovor s člani društva U3 in avtorji literarnih del: Ivanko Klopčič Casar, Beo Baboš Logar, Ireno Šrajner in Aleksandrom Ružičem (LUMS, U3 in PIŠK)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 1. 10. 2021, od 11.00 do 20.00	SOČNA VILICA	Slovenska ulica v Murski Soboti
četrtek, 7. 10. 2021, ob 17.00	Gabriella Gaal: klepet s prevajalko (LUMS, Gabriella Gaal in PIŠK MS)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
do 10. 10. 2021, ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 18.00	e-promocijski dogodki PROSTORI IN PRILOŽNOSTI UČENJA	na kanalih Ljudske univerze Murska Sobota in PozdravTv
FILMI		
sreda, 15. 9., in četrtek, 16. 9. 2021, ob 19.00	»ANNETTE«, Francija, Nemčija, Belgija FESTIVALI IN NAGRADE: Cannes 2021 – otvoritveni film in nagrada za najboljšo režijo	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 18. 9., in nedelja, 19. 9. 2021, ob 19.00	»KRT« (»El Agente Topo«), Čile FESTIVALI IN NAGRADE: Sundance – svetovna premiera; nominacija za oskarja za najboljši dokumentarec; San Sebastián – nagrada občinstva za najboljši evropski film	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 22. 9., in četrtek, 23. 9. 2021, ob 19.00	»KAKO POSTATI DOBRA ŽENA« (»La bonne épouse«), Francija, Belgija živahna in barvita komedija	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 25. 9., in nedelja, 26. 9. 2021, ob 19.00	»OČE« (»The Father«), Velika Britanija, Francija pretresljiva drama; letošnji oskar za najboljšega igralca	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 29. 9., in četrtek, 30. 9. 2021, ob 19.00	»LUCCIO DALLA in njegova pesem Italije« (»Per Lucio«), Italija Film je svetovno premiero doživel na letošnjem Berlinalu.	Gledališče Park v Murski Soboti
KONCERTI		
petek, 24. 9. 2021, ob 21.00	koncert: DRILL (Slo) + gosti	grajsko dvorišče, Murska Sobota
PREDAVANJA		
ponedeljek, 20. 9. 2021, ob 18.00	SOOČANJE S TEŽAVAMI ALKOHOLIZMA (Milan Osterc) Za pomoč v stiski na voljo kadarkoli, kontaktna številka je 031 538 586.	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 30. 9. 2021, ob 17.00	SMO SAMI V NESKONČNEM UNIVERZUMU? – ZDRAVILNA MOČ PIRAMID – okrogla miza (Timea Titan)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 4. 10. 2021, ob 18.00	SOOČANJE S TEŽAVAMI ALKOHOLIZMA (Milan Osterc) Za pomoč v stiski na voljo kadarkoli, kontakt-na številka je 031 538 586.	Hiša Sadeži družbe
RAZSTAVE		
do srede, 6. 10. 2021	ulična razstava »Arhitekturne oblike – Sinagogi Lipóta Baumhorna v Szegeđu in Murski Soboti« (ZKTŠ Murska Sobota)	Slovenska ulica v Murski Soboti
do srede, 29. 9. 2021	razstava del dijakov programa Tehnik oblikovanja SPTŠ Murska Sobota	Galerija Murska Sobota
petek, 17. 9. 2021, ob 18.00 Razstava bo na ogled do 30. 9. 2021.	UMETNIKI ZA KARITAS (Karitas in PIŠK MS)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 23. 9. 2021, ob 18.00 Razstava bo na ogled do 30. 9. 2021.	Večerničina literarna bera in 25 let Večernice ter literarni nastop Literarna mesta: PETER SVETINA (ARGO, društvo za humanistična vprašanja in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 24. 9. 2021, ob 18.00	Odprto obrobje: »Kaj pa, če je vse res ... ?« (skupinska razstava oddelka za fotografijo VISIT)	Mikkova galerija Odprto obrobje
petek, 1. 10. 2021, ob 17.00 Razstava bo na ogled do 22. 10. 2021.	Poletje v Bogojini (KUD Štefan Kovač in PIŠK MS)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
ponedeljek, 4. 10. 2021, ob 18.00 Razstava bo na ogled do 18. 10. 2021.	Ženski portret (Fotoklub MS in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
od četrтка, 7. 10., do nedelje, 31. 10. 2021	SOBOTAINFO – 20 LET	Slovenska ulica v Murski Soboti
od četrтка, 14. 10., do srede, 29. 12. 2021	izbor grafik iz stalne zbirke GBJ Kostanjevica na Krki Bogdan Borčić	Galerija Murska Sobota (velika galerija in balkon)
od četrтка, 14. 10., do srede, 29. 12. 2021	»Grafike« Nataša Mitrić	Galerija Murska Sobota (mala galerija)
DELAVNICE		
sreda, 15. 9. 2021, ob 18.00	pogovorna delavnica: GOVORI MI O SEBI (Dominik Golob)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 15. 9. 2021, ob 19.00	SPOZNAJMO ROMSKO KULTURO SKOZI PLES (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 16. 9. 2021, ob 17.00	OM CHANTING (Mihaela Žilavec)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 16. 9. 2021, ob 18.30	CHI GONG TIGRA IN ZMAJA (Jean Frumen)	Hiša Sadeži družbe
sobota, 18. 9. 2021, ob 9.00	vokalna delavnica z Aljo Petric (Mikk)	Mikk Murska Sobota

ponedeljek, 20. 9. 2021, ob 19.00	TRANSMISIJSKA MEDITACIJA (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
torek, 21. 9. 2021, ob 20.00	TAOISTIČNA MEDITACIJA ZA SODOBEN NAČIN ŽIVLJENJA (Jean Frumen)	po Skypu
sreda, 22. 9. 2021, ob 9.30	GLASBENA DELAVNICA – LJUDSKA PESEM (Marijana Škrilec)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 22. 9. 2021, ob 17.00	pogovorna delavnica: ŽIVI SEBE (sproščanje v naravi; s seboj prinesite podlogo za ležanje) (Jelka Tkalec Vučina)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 22. 9. 2021, ob 19.00	SPOZNAJMO ROMSKO KULTURO SKOZI PLES (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 23. 9. 2021, ob 15.30	Oko besede: literarna delavnica za dijake in kritiška delavnica za študente – MLADE OČI (Argo, društvo za humanistična vprašanja in PIŠK MS)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 23. 9. 2021, ob 18.30	CHI GONG TIGRA IN ZMAJA (Jean Frumen)	Hiša Sadeži družbe
od ponedeljka, 27. 9., do petka, 1. 10. 2021, od 17.00 do 21.00	delavnica sodobne likovne umetnosti	Mikk Murska Sobota
ponedeljek, 27. 9. 2021, ob 19.00	TRANSMISIJSKA MEDITACIJA (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
torek, 28. 9. 2021, ob 20.00	TAOISTIČNA MEDITACIJA ZA SODOBEN NAČIN ŽIVLJENJA (Jean Frumen)	po Skypu
sreda, 29. 9. 2021, ob 17.30	IZVORNA TOČKA: Naučimo se uspešne metode za izboljšanje počutja (Breda Dular)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 29. 9. 2021, ob 19.00	SPOZNAJMO ROMSKO KULTURO SKOZI PLES (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 30. 9. 2021, ob 18.30	CHI GONG TIGRA IN ZMAJA (Jean Frumen)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 4. 10. 2021, ob 19.00	TRANSMISIJSKA MEDITACIJA (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
torek, 5. 10. 2021, ob 20.00	TAOISTIČNA MEDITACIJA ZA SODOBEN NAČIN ŽIVLJENJA (Jean Frumen)	po Skypu
sreda, 6. 10. 2021, ob 9.30	GLASBENA DELAVNICA – LJUDSKA PESEM (Marijana Škrilec)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 6. 10. 2021, ob 17.00	pogovorna delavnica: ŽIVI SEBE (sproščanje v naravi; s seboj prinesite podlogo za ležanje) (Jelka Tkalec Vučina)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 6. 10. 2021, ob 19.00	SPOZNAJMO ROMSKO KULTURO SKOZI PLES (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe

ŠPORT		
sreda, 15. 9. 2021, ob 8.30	NORDIJSKA HOJA – Zdrav duh v zdravem telesu (Ljubica Zadravec)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 16. 9. 2021, ob 9.30	MINI OLIMPIJADA	Osnovna šola 1 Murska Sobota
petek, 17. 9. 2021, ob 14.00	TAROK (Darij Seršen)	Hiša Sadeži družbe
petek, 17. 9. 2021, ob 19.00	PING PONG (Dean Horvat)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 23. 9. 2021, od 9.30 do 19.00	SLOVENSKI DAN ŠPORTA	Soboško jezero ob Expanu
petek, 24. 9. 2021, ob 14.00	TAROK (Darij Seršen)	Hiša Sadeži družbe
petek, 24. 9. 2021, ob 21.00	PING PONG (Dean Horvat)	Hiša Sadeži družbe
petek, 1. 10. 2021, ob 14.00	TAROK (Darij Seršen)	Hiša Sadeži družbe
petek, 1. 10. 2021, ob 19.00	PING PONG (Dean Horvat)	Hiša Sadeži družbe
vsako soboto (ob ugodnem vremenu)	TRIM MIX	rekreacijski park Fazanerija

DOGODKI ZA OTROKE		
sreda, 15. 9. 2021, od 9.30 do 11.00 in od 16.30 do 18.00	Montessori urice za dojenčke od 1 do 3 leta	igralnica Mali ČuDo
četrtek, 16. 9. 2021, ob 17.00	LEA GOLUB: »ZAJČEK RAJKO IN MEGA MEDVEDEK« (LUMS, Lea Golub in PIŠK MS)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sobota, 18. 9. 2021, od 9.00 do 16.30	izobraževanje za gozdne pedagoge	igralnica Mali ČuDo
ponedeljek, 20. 9. 2021, od 16.30 do 18.00	Montessori urice za malčke od 3 do 6 leta	igralnica Mali ČuDo
torek, 21. 9. 2021, od 16.30 do 18.00	Montessori urice za malčke od 3 do 6 leta	igralnica Mali ČuDo
sreda, 22. 9. 2021, od 9.30 do 11.00 in od 16.30 do 18.00	Montessori urice za dojenčke od 1 do 3 leta	igralnica Mali ČuDo
ponedeljek, 27. 9. 2021, od 16.30 do 18.00	Montessori urice za malčke od 3 do 6 leta	igralnica Mali ČuDo
torek, 28. 9. 2021, od 16.30 do 18.00	Montessori urice za malčke od 3 do 6 leta	igralnica Mali ČuDo
sreda, 29. 9. 2021, od 9.30 do 11.00 in od 16.30 do 18.00	Montessori urice za dojenčke od 1 do 3 leta	igralnica Mali ČuDo
vsako sredo od 1. 10. 2021 ob 16.30	PRIPOVEDOVANJE PRAVLJIC (PIŠK MS)	kanal YouTube Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
ponedeljek, 4. 10. 2021, od 16.30 do 18.00	Montessori urice za malčke od 3 do 6 leta	igralnica Mali ČuDo
torek, 5. 10. 2021, od 16.30 do 18.00	Montessori urice za malčke od 3 do 6 leta	igralnica Mali ČuDo
sreda, 6. 10. 2021, od 9.30 do 11.00 in od 16.30 do 18.00	Montessori urice za dojenčke od 1 do 3 leta	igralnica Mali ČuDo
ponedeljek, 11. 10. 2021, od 16.30 do 18.00	Montessori urice za malčke od 3 do 6 leta	igralnica Mali ČuDo
torek, 12. 10. 2021, od 16.30 do 18.00	Montessori urice za malčke od 3 do 6 leta	igralnica Mali ČuDo
sreda, 13. 10. 2021, od 9.30 do 11.00 in od 16.30 do 18.00	Montessori urice za dojenčke od 1 do 3 leta	igralnica Mali ČuDo

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

Za objavo dogodkov in koordinacijo terminov dogodkov se obrnite na TIC Murska Sobota, tel: 02/534 11 30, e-pošta: tic.ms@zkts-ms.si

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je zadolžen tudi za koordinacijo prireditev v Mestni občini Murska Sobota. Organizatorje kulturnih, turističnih in športnih prireditev vabimo, da v naši turistični pisarni (Turistično-informacijski center Murska Sobota) preverijo, kateri dnevi so že zasedeni z dogodki.